

ROK LV Nr 13 176 (546)

NOWY DZIENNIK \$3.00

ISSN 1064-8402

50175

DELIVERED TO THE POST OFFICE
AS PERIODICALS CLASS MAIL
ON TUESDAY, SEPTEMBER 22, 2026Świętuj z nami
50-Lecie PSFCUW podziękowaniu za bycie lojalnym Członkiem Naszej Unii,
masz szansę **wygrać samochód Cadillac XT5.**
Powiedz znajomym i rodzinie aby otworzyli konto i również wzięli udział w losowaniu.

DOKONANIE ZAKUPU ANI CZŁONKOSTWO W UNII KREDYTOWEJ NIE JEST WYMAGANE. Promocja kończy się dnia 31.03.2026 r.
Obowiązują oficjalne zasady dostępne na stronie
<https://www.psfcu.com/member-resources/newsroom/psfcu-50th-anniversary-sweepstakes-official-rules>. Losowanie jest
dostępne dla legalnych mieszkańców 50 stanów USA/Dystryktu Kolumbii w wieku powyżej 18 lat lub pełnoletnich. Podmioty
biznesowe nie mogą brać udziału w losowaniu. Promocja nie obowiązuje w miejscach, gdzie jest to zabronione.

SATURDAY, SEPTEMBER 26, 2026 – FRIDAY, OCTOBER 2, 2026 38/2026

www.dziennik.com

\$3.00

nowy dziennik

POLISH WEEKLY

SINCE 1971

56 lat z Polonią amerykańską

facebook.com/nowydziennik

https://www.instagram.com/dziennikcom/

WSPANIAŁY BANKIET MARSZAŁKOWSKI PARADA PUŁASKIEGO JUŻ ZA TYDZIEŃ!

Tegoroczny Bankiet Marszałkowski był wspaniałym wydarzeniem, które zapamiętamy na długie lata.
"Dzisiaj mogliśmy zobaczyć co udało nam się zrobić przez cały rok. Polska kultura, język oraz historia żyją"
- mówiła w rozmowie z "Nowym Dziennikiem" Wielka Marszałek Parady Pułaskiego 2026 dr Iwona Korga.

20-21 i 23

Prezydent
Karol Nawrocki
spotkał się z Polonią

10-12

Najbogatsi
Amerykanie są...
coraz bogatsi

19

Nowojorska
Polonia uczciła
wrześniowe rocznice

28-29

Amerykański
milioner kupił udziały
w Legii Warszawa

33

ZATRUDNIAMY KIEROWCÓW CDL-A!

SOLO – DO \$0.86/MILE

TEAM – DO \$0.96/MILE

Baza: Newark, NJ

(929) 718-3137

ROZPĘDÓWKA

10-letni plan dla bezpieczeństwa na drogach Nowego Jorku

Ile płaci się samych podatków w cenie paliwa w każdym ze stanów? W nowym raporcie Tax Foundation porównano, z jakimi dodatkowymi kosztami przy dystrybutorach na stacjach benzynowych muszą mierzyć się mieszkańcy różnych regionów USA. Niechlubne pierwsze miejsce zajęła Kalifornia z najwyższą akcyzą w kraju, a tuż za nią uplasowało się Illinois.

ED REED/MAYORAL PHOTOGRAPHY OFFICE

Burmistrz zapowiedział rewolucję na nowojorskich drogach

Mamdani zapowiedział realizację w ciągu najbliższej dekady ośmiu głównych celów programu. Jednym z nich jest eliminowanie z ulic kierowców, którzy wielokrotnie dopuszczali się niebezpiecznych wykroczeń. Według władz miasta niewielki odsetek takich osób odpowiada za 37 proc. wszystkich śmiertelnych wypadków drogowych.

Plan zakłada również rozszerzenie automatycznego egzekwowania przepisów na podstawie danych, m.in. poprzez walkę z tzw. „ghost plates” oraz rozwój programu „super speeder”. Miasto chce także tworzyć nowe strefy wyłącznie dla pieszych, rozszerzać obowią-

zywanie „Sammy’s Law”, które pozwala wyznaczać strefy z limitem 20 mph, oraz przebudować tysiąc skrzyżowań. Kolejnym elementem programu jest obniżenie limitu prędkości do 15 mph w pobliżu szkół.

NIE CZEKAJMY NA TRAGEDIĘ

„Nie powinniśmy czekać, aż kolejna rodzina straci bliską osobę, zanim poprawimy bezpieczeństwo na ulicach. Zależy nam na budowaniu bezpiecznych ulic przed tragedią – a nie z jej powodu. „Vision Zero Reimagined” proponuje odważne środki i praktyczne rozwiązania, których potrzebujemy, aby trage-

die, którym można było zapobiec, przestały być częścią codziennego życia w Nowym Jorku” – powiedział burmistrz Mamdani. „Dzięki współpracy 19 agencji i partnerów podwajamy wysiłki w zakresie tego, co działa, i torujemy drogę ambitnym, nowym modelom bezpieczeństwa na ulicach. Bezpieczeństwo jest prawem każdego Nowojorczyka, niezależnie od tego, jak podróżuje, dokąd zmierza i w jakiej dzielnicy mieszka” – dodał władarz Wielkiego Jabolka.

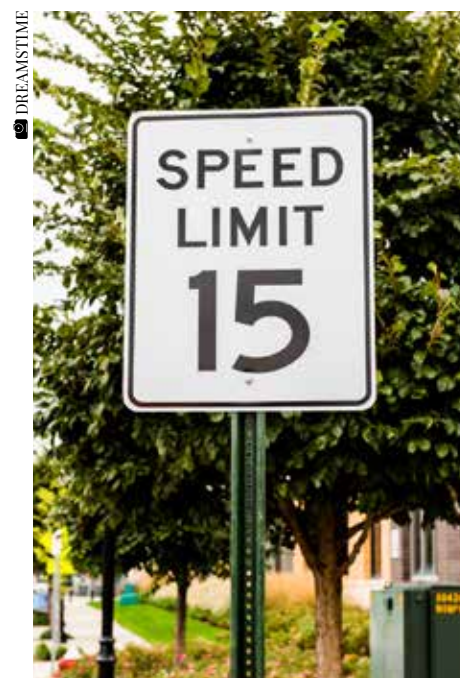
NIE TYLKO SAMOCHODY

Miasto przygotowuje także nowe zasady dotyczące mikromobilności, obejmujące rowery elektryczne, hulajnogi i inne pojazdy wykorzystywane przez kurierów. Według władz Nowego Jorku samochody uczestniczą w około 90 proc. śmiertelnych wypadków drogowych, ale liczba kolizji z udziałem m.in. rowerów elektrycznych rośnie – tylko w tym roku o 25 proc. Ratusz już wcześniej podjął działania, mające na celu wyeliminowanie z ulic miasta „podkręconych” e-rowerów, które mogą rozwijać prędkość większą niż obowiązujący limit do 15 mph. Miasto wezwało sklepy internetowe, w tym m.in. Amazon, do zaprzestania wysyłek takich urządzeń na adresy

w Wielkim Jabolku. Przedsiębiorcy zapowiedzieli dostosowanie się do miejskich wymogów.

Program ma w dużej mierze kontynuować inicjatywę Vision Zero, którą miasto zaczęło realizować w 2014 roku. Od tamtego czasu – jak podkreślił komisarz miejskiego Departamentu Transportu Mike Flynn – liczba ofiar śmiertelnych na drogach w Wielkim Jabolku spadła o 30 proc.

Red. JŁ

Jednym z elementów programu jest obniżenie limitu prędkości do 15 mph w pobliżu szkół

45 LAT TEMU

26 września 1981 roku

w Saginaw w stanie Michigan

urodziła się tenisistka

Serena Williams

nowy dziennik
POLISH WEEKLY

Published by Outwater Media Group

facebook.com/nowydziennik

https://www.instagram.com/dziennikcom/

OUTWATER MEDIA GROUP, PUBLISHER

EDITORS / REPORTERS

Jolanta Wysocka: Honorary editor-in-chief

Kacper Rogacin: Editor in Chief

Wojciech Maślanka: Editor

Anna Arciszewska: Editor

Elżbieta Popławska: Correspondent Long Island, NY

Jerzy Gieruszczak: Sports Editor

Zosia Żeleska-Bobrowski: Photographer

ADVERTISING & MARKETING

advertising@dziennik.com

Tel: 212-594-2266

MAIN OFFICE

Editorial, Advertising & Business Offices
10 Schindler Road, Clark, NJ 07066

Business hours:
Mon. – Fr. 9 am – 2 pm
Tel: 212-594-2266
www.dziennik.com

© 2016, Outwater Media Group, LLC
Periodicals postage paid at Newark, NJ
and Additional Offices.

POST MASTER:
Send address changes to: „Nowy Dziennik”
10 Schindler Road, Clark, NJ 07066

Rafał Łuczak: Graphic Designer

SUBSCRIPTION & DISTRIBUTION:

Tel: 212-594-2266
E-mail: prenumerata@dziennik.com

PRENUMERATA WERSJI PAPIEROWEJ (USA)

ROZCZNA (52 wydania): \$120
1/2 ROKU (26 wydań): \$75
KWARTALNA (13 wydań): \$60

PRENUMERATA WERSJI ELEKTRONICZNEJ (PDF – cały świat)

Wysyłamy na wskazany adres e-mail
link do pobrania wersji w PDF.

ROZCZNA (52 wydania): \$50
1/2 ROKU (26 wydań): \$30
KWARTALNA (13 wydań): \$20

Nowy Dziennik
USPS: 399-260, ISSN: 1064-8402
Published weekly by Outwater Media Group, LLC

Publikowane materiały nadesłane nie zawsze odpowiadają poglądom Redakcji. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Przedruk bez zezwolenia wzbroniony. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść płatnych ogłoszeń.
Published materials from outside sources do not always reflect the opinion of the newspaper. Unsolicited material will not be returned to the sender. Reprints without consent are forbidden.
We are not responsible for opinions expressed in paid advertisements.

Twój dom. Twoja gotówka.

5.00%^{APR*}

Skorzystaj z promocyjnego oprocentowania wstępnego
Kredytów pod Zastaw Domu (HELOC) 5.00%^{APR*}

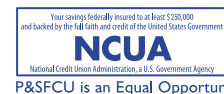

📞 1.855.PSFCU.4U (1.855.773.2848)
🏠 www.psfcu.com | www.NaszaUnia.com

ZNAJDŹ NAS NA

*Podstawą zatwierdzenia pożyczki jest ocena historii kredytowej i zdolności do spłaty kredytu. Rata i oprocentowanie jest uzależnione od historii kredytowej i innych kredytowych wskaźników. Uzyskane oprocentowanie uwzględnia 0.25% zniżki za zarejestrowane automatyczne płatności z konta czekowego w PSFCU. Bez automatycznych płatności z konta czekowego w PSFCU oprocentowanie wynoszące będzie 5.25% APR. Linia kredytowa pod zastaw domu jest kredytem o zmiennym oprocentowaniu. Oprocentowanie wstępne 5.00% APR jest stałe przez pierwszych 12 miesięcy od daty finalizacji kredytu. Po upływie 12 miesięcy, oprocentowanie wstępne zmieni się na standardowe oprocentowanie zmienne, które oparte jest na Prime Rate, opublikowanej w Wall Street Journal. Oprocentowanie może zmieniać się co miesiąc, jednak nie przekroczy 14.90% ani nie spadnie poniżej 3.25%. Minimalna płatność miesięczna może ulec zmianie na skutek zmiany oprocentowania. Minimalna wysokość kredytu wynosi \$10,000, natomiast maksymalna – \$250,000, natomiast stosunek kredytu do wartości domu (LTV) nie może przekroczyć 80%. Linia kredytowa może być udzielona pod zastaw głównego miejsca zamieszkania wnioskodawcy, 1-4 rodzinnego, wliczając kondyminium położonego w stanach NY, NJ, PA, CT, FL, IL, IN, MI and WI. Jeżeli kredyt jest sptacony i zamknięty przed upływem 36 miesięcy od jego rozpoczęcia, pożyczkobiorca zobowiązany jest zwrócić PSFCU wszystkie koszty przyznania kredytu, które mogą wynieść do \$1,300. Mieszkańcy stanu Nowy Jork i Florydy zobowiązani są do zapłacenia podatku od hipoteki, który może zostać pokryty z linii kredytowej. Należy skonsultować się z doradcą podatkowym w celu uzyskania informacji dotyczących odliczenia odsetek i opłat od podatku. Produkty i oprocentowanie mogą ulec zmianie bez powiadomienia. Oferta tylko dla Członków PSFCU. Inne ograniczenia mogą obowiązywać.

NOWY JORK

GENIALNY 13-LATEK na Uniwersytecie Nowojorskim

13-letni Joe Petraro-Hyppolite z Long Island został przyjęty na studia magisterskie na Uniwersytecie Nowojorskim (NYU). Nastolatek, którego IQ wynosi oszałamiające 168, od lat wyprzedza rówieśników pod względem edukacyjnym. Jesienią rozpocznie naukę na kierunku zarządzanie sportem. Równolegle będzie studiował także kinezylogię i biologię.

13-letni supertalent będzie studiował na NYU trzy kierunki

Joe już w wieku 10 lat uzyskał 1590 punktów na egzaminie SAT, a rok później zdobył dyplom ukończenia liceum. Obecnie pracuje nad uzyskaniem licencjatu (bachelor's degree), który ma ukończyć w maju. Dyplom magistra może otrzymać w wieku, w jakim w stanie Nowy Jork można już legalnie prowadzić samochód – jako 18-latek.

Matka chłopca, Anne Petraro-Hyppolite, wspomina, że początkowo syn trafiał do klas specjalnych po zdiagnozowaniu u niego zespołu Tourette'a. „To surrealistyczne. Wszystko, co robi, jest surrealistyczne. Kocha się uczyć. Jest jak gąbka” – powiedziała.

Joe przyznaje, że jego niezwykła ścieżka edukacyjna wywołuje zdi-

wienie innych studentów. Żartuje, że ludzie porównują go do bohaterów seriali „Young Sheldon” i „Dogie Howser”. „Czekaj, co?” – tak, jak mówi, często reagują jego koleżdy, gdy dowiadują się, ile ma lat. Sam nastolatek podkreśla, że jego osiągnięcia nie oznaczają, iż nauka przychodzi mu bez wysiłku. „To nie tak, że wyszedłem z łona matki, wiedząc wszystko. Muszę się uczyć raz czy dwa. Potem wiem” – powiedział. Jak zaznacza, bycie uzdolnionym nie oznacza, że wszystko przychodzi łatwo.

Joe w wolnym czasie angażuje się w pomoc innym, m.in. odwiedzając dom opieki w Five Towns. W przyszłości chciałby zostać paleontologiem.

Red. JŁ

Nowy Jork znów najlepszy DLA NASTOLETNIICH KIEROWCÓW

Nowy Jork po raz trzeci z rzędu został uznany za najlepszy stan w USA dla nastoletnich kierowców – wynika z rankingu WalletHub. W zestawieniu uwzględniającym wszystkie 50 stanów oceniono 23 kryteria dotyczące m.in. bezpieczeństwa, warunków ekonomicznych oraz przepisów drogowych.

Empire State uzyskał 72,14 pkt na 100 możliwych, wyprzedzając Oregon z wynikiem 72,00 pkt oraz New Jersey, które otrzymało 68,01 pkt. Na końcu zestawienia znalazły się Montana (22,78 pkt), Missouri (29,16 pkt) i Missisipi (35,88 pkt).

W poszczególnych kategoriach Nowy Jork zajął drugie miejsce pod względem ogólnego bezpieczeństwa oraz skuteczności przepisów drogowych. W stanie odnotowano również czwarty najniższy wskaźnik ofiar śmiertelnych wypadków wśród nastoletnich kierowców i czwarty

najniższy odsetek kierowców korzystających z telefonów podczas jazdy. Z rankingu wynika ponadto, że młodzi Nowojorczyści raczej nie wsiadają za kierownicę po alkoholu i narkotykach. Wskaźnik aresztowań z tego powodu należy do najniższych w kraju.

Wynik stanu podbiła także liczba szkół jazdy przypadających na jednego mieszkańca – Nowy Jork ma ich najwięcej (per capita) w całych Stanach Zjednoczonych.

Red. JŁ

Nowy Jork to stan wyjątkowo przyjazny młodym kierowcom

STAN ZAPŁACI 24 MLN DOLARÓW RODZINIE ROBERTA BROOKSA

Stan Nowy Jork zawarł ugodę o wartości 24 mln dolarów z rodziną Roberta Brooksa, 43-letniego więźnia, który niespełna dwa lata temu został pobity na śmierć w zakładzie karnym Marcy Correctional Facility w powiecie Oneida. Ugoda kończy federalny pozew o naruszenie praw obywatelskich oraz sprawę przed stanowym Court of Claims.

Skępowany kajdankami Brooks został śmiertelnie pobity przez kilku funkcjonariuszy 9 grudnia 2024 roku. Część zdarzenia, w tym fragment pobicia po zakuciu mężczyzny w kajdanki, zarejestrowały kamery nasobne funkcjonariuszy. Brooks zmarł następnego dnia.

„Żadna rodzina nie powinna przechodzić przez to, co rodzina Roberta Brooksa. Bezcelowe zabójstwo pana Brooksa przez tych, którzy mieli go chronić, przeraziło nas wszystkich” – powiedziała gubernator Nowego Jorku Kathy Hochul. Dodała, że Brooks „powinien dziś żyć” i zapowiedziała dalsze działania na rzecz reformy oraz bezpieczeństwa w stanowych zakładach karnych.

Ugoda obejmuje pozew federalny, w którym zarzucano m.in. niewystarczającą ochronę Brooksa i szersze nieprawidłowości w systemie więziennictwa, oraz postępowanie przed Court of Claims. W sprawie karnej kilku byłych funkcjonariuszy przyznało się do winy. Jeden z nich, David Kingsley II, został skazany za morderstwo drugiego stopnia oraz nieumyślne spowodowanie śmierci.

Red. JŁ

PSYCHIATRA

DAVID BROŻYNA, M.D.

Absolwent Akademii Medycznej w Krakowie

LECZENIE

- ADHD
- DEPRESJI • LĘKÓW
- NERWIC • UZALEŻNIEŃ

EKSPERTYZY SĄDOWE

tel: 201-939-5500

85 Orient Way, 1 Piętro
Rutheford, NJ 07070

MÓWIMY PO POLSKU

www.DavidBrozynaMD.com

PREZYDENT Z MAŁŻONKĄ ODWIEDZILI PSFCU

Podczas swojej wizyty w Nowym Jorku prezydent RP Karol Nawrocki z małżonką Martą Nawrocką odwiedzili siedzibę Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej na 100 McGuinness Blvd na Greenpoincie.

FACEBOOK.COM / PSFCU

Pamiątkowa statuetka, którą otrzymał Karol Nawrocki od PSFCU

Prezydentowi towarzyszyli przedstawiciele Kancelarii Prezydenta. Z kolei ze strony PSFCU w spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Rady Dyrektorów, Komisji Nadzorczej i Zarządu Unii.

„Pan Prezydent podziękował PSFCU za 50 lat działalności, wsparcia, jakie nasza instytucja udziela polonijnym organizacjom i roli, jaką pełni w życiu Polonii Amerykańskiej. Złożył też życzenia wielu sukcesów na następne lata działalności Naszej Unii. PSFCU otrzymała od prezydenta flagę Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast Pan Prezydent otrzymał pamiątkową statuetkę przedstawiającą książeczkę oszczędnościową Naszej Unii” – czytamy w relacji PSFCU z wydarzenia.

Oprac. KR

Prezydent spotkał się z przedstawicielami Rady Dyrektorów, Komisji Nadzorczej i Zarządu Unii

KULTOWY BELMONT PARK PONOWNIE OTWARTY!

Po trwającej trzy lata przebudowie, światowej klasy obiekt wyścigowy Belmont Park został ponownie otwarty. Modernizacja kosztowała 555 milionów dolarów i była możliwa dzięki pożyczce stanowej w wysokości 455 milionów dolarów.

GOVERNOR.NY.GOV

Zmodernizowany kompleks to obiekt światowej klasy

Gubernator Kathy Hochul przecięła wstęgę, otwierając New Belmont Park – światowej klasy ośrodek sportu i rozrywki, którego centralnym punktem jest zupełnie nowa, pięciopiętrowa trybuna i nowo udostępniony teren zielony. „To niezwykle czas dla fanów wyścigów konnych z całego świata, witamy ich ponownie w Belmont Park po raz pierwszy od trzech lat” – powiedziała gubernator Hochul. „Tu, na Long Island, nowy Belmont Park to najnowocześniejszy, światowej klasy obiekt z zupełnie nowymi udogodnieniami dla kibiców i ogromną rozbudową dostępnej przestrzeni zielonej. Ulepszenia wykraczają daleko poza trybuny – cztery zupełnie nowe nawierzchnie wyścigowe będą gościć całoroczne wyścigi po raz pierwszy w historii tego kultowego toru. To najnowsze i najlepsze miejsce wyścigowe na świecie” – dodała gubernator.

Po całkowitym ukończeniu, nowy Belmont Park będzie mógł pomieścić 50 000 widzów podczas wyścigów Belmont Stakes i innych ważnych wydarzeń, dorównując pojemności historycznego toru wyścigowego Saratoga Race Course.

Szacuje się, że wyścigi konne w stanie Nowy Jork generują roczny wpływ na gospodarkę w wysokości 3 miliardów dolarów i zapewniają prawie 20 000 miejsc pracy. Tegoroczny sezon w Saratodze przyniósł łączną frekwencję przekraczającą milion osób po raz jedenasty z rzędu. Co więcej, obroty bukmacherskie w Saratodze przekroczyły 900 milionów dolarów po raz drugi w historii.

Oprac. KR

Allstate

You're in good hands.

Cezary Gawel

Agency & Financial Services LLC

33 S. Wood Ave., 6th Floor

Iselin, NJ 08830

(908) 474-1510

SPRAWDŹ NASZE NISKIE CENY

UBEZPIECZ U NAS DOM I SAMOCHODY I ZOBACZ

ILE MOŻNA ZAOSZCZĘDZIĆ PIENIĘDZY

Ubezpieczenia na:

Domy, Mieszkania, Samochody, Łodzie, Motory, Budynki Mieszkalne, Biznes: Worker's Comp., General Liability, Trucks and Tractor Trailers, Business Owners Policies, Biura, Lekarzy (Malpractice and Office Insurance), Życie (IRA i Annuity), Fundusze Inwestycyjne (Mutual Funds), Medyczne Indywidualne i Grupowe, Turystyczne (Medyczne)

NOWY JORK

Darmowe toalety w Nowym Jorku. Będą... odliczać czas

Burmistrz Nowego Jorku Zohran Mamdani ogłosił start pilotażowego programu, w ramach którego miasto udostępni bezpłatnie 17 nowych publicznych toalet w pięciu dzielnicach miasta. Toalety będą służyć mieszkańcom przez rok, każdego dnia w godzinach od 7:00 do 22:00. Co ciekawe, wchodząc tam, nie będziemy mogli się zbyt długo „zasiedzieć” – czas na załatwienie swoich spraw to maksymalnie 10 minut!

ED REED/MAYORAL PHOTOGRAPHY OFFICE

Nowy Jork ma zostać w najbliższych latach pokryty siecią bezpłatnych toalet

Burmistrz Mamdani ogłosił w styczniu tego roku, że miasto zaangażuje się w pilotażowy projekt modułowych toalet publicznych o wartości 4 milionów dolarów. W czerwcu w drodze przetargu wybrano firmę Throne Labs, która będzie odpowiedzialna za dostawę, a także obsługę i serwis toalet.

Program pilotażowy potrwa cały rok, a instalacja toalet już się rozpoczęła.

NOWOCZESNE TOALETY

Toalety publiczne, wyprodukowane przez Throne Labs, staną na Bronksie, na Brooklynie, na Queensie, na Manhattanie i na Staten Island. Pełna lista lokalizacji darmowych toalet:

Bronx: Yankee Stadium, Admiral Farragut Playground, Mapes Park and Monsignor Raul Del Valle Square

Brooklyn: Columbus Park, Milestone Park, Fulton Street and Truxton Street and Avenue C Plaza
Queens: Astoria Boulevard South and 31st Street, Northern Boulevard and 31st Street, Northern Boulevard and 54th Street and 34th Avenue and 64th Street

Manhattan: Cooper Square, Malcolm X Plaza, Delancey Street and Suffolk Street and Plaza Alianza Dominicana

Staten Island: North Shore Esplanade

Korzystanie z toalet ma być w pełni bezkontaktowe. Drzwi można otworzyć za pomocą numeru telefonu, kodu QR, lokalnie dystrybuowanych kart lub aplikacji Throne Bathroom Network. Aplikacja pozwala również znaleźć najbliższą toaletę i sprawdzić informacje o jej czystości. Obiekty będą przystoso-

wane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i wyposażone m.in. w bieżącą wodę, spluczkę, klimatyzację oraz przewijaki.

TO DOPIERO POCZĄTEK

„Zbyt wielu Nowojorczyków wie, jak to jest nie mieć dokąd pójść, będąc w podróży” – powiedział burmistrz Mamdani, prezentując program pilotażowy. „Ten program ma na celu zapewnienie Nowojorczykom czystej, bezpiecznej i dostępnej toalety, kiedy jej potrzebują. Wyciągniemy wnioski z tego programu pilotażowego i zbudujemy sieć publicznych toalet, która zaspokoi potrzeby Nowojorczyków w każdej dzielnicy” – dodał.

Co ważne, odpowiedzialność za obsługę systemu będzie ponosiła firma Throne Labs, która będzie odpowiedzialna za czyszczenie i konserwację każdego urządzenia.

Throne Labs zarządza już sieciami publicznych toalet w Waszyngtonie, Los Angeles, Atlancie, Seattle, Bay Area i Detroit. Samodzielne jednostki nie wymagają podłączenia do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej ani energetycznej, co pozwala na ich rozmieszczanie, przenoszenie lub usuwanie w zależności od potrzeb społeczności.

10 MINUT I KONIEC!

Z toalet będzie można korzystać bezpłatnie, ale nie do woli! Po 10 minutach użytkowania drzwi automatycznie się otworzą – trzeba zdążyć z załatwieniem potrzeby, zanim to się stanie. Zgodnie z założeniami programu, limit czasu ma ogra-

niczać wykorzystywanie obiektów do zażywania narkotyków, prostytucji oraz tworzenia w nich miejsc „długotrwałego pobytu”.

JAK SKORZYSTAĆ Z TOALETY?

Firma Throne Labs informuje, że każdy, kto zechce skorzystać z toalety, może wybrać jeden z czterech sposobów na uzyskanie dostępu do niej:

Dostęp do toalety będzie można uzyskać m.in. przez zeskanowanie kodu QR za pomocą smartfona

- Zeskanowanie aparatem w smartfonie dużego kodu QR, umieszczonego przy drzwiach toalety.
- Skorzystanie z aplikacji Throne Bathroom Network, znalezienie konkretnej toalety i kliknięcie „Otwórz drzwi”.
- Wysłanie SMS o treści „Throne” na numer podany na toalecie.
- Skorzystanie z karty wstępu Throne, którą należy przyłożyć po prawej stronie drzwi. Karta ma być rozdawana bezpłatnie przez lokalnych partnerów społecznych.

Red. JŁ / Red. KR

Obiekty są przystosowane do potrzeb rodziców z małymi dziećmi, a także dla osób z niepełnosprawnościami

Toalety Throne Labs są w pełni bezdotykowe

MOUNT MARCY – MIĘDZY ŚNIEŻKĄ, A BABIĄ GÓRĄ

Najwyższy szczyt w paśmie Adirondack w stanie Nowy Jork to Mount Marcy – jest to zarazem najwyższy punkt The Empire State. Na stokach szczytu swoje początki bierze rzeka Hudson. Postanowiliśmy przyjrzeć się bliżej niezwyklej historii Mount Marcy.

Wysokość Mount Marcy wynosi 1629 metrów, co oznacza, że jest to szczyt nieco wyższy od polskiej Śnieżki (1603 m n.p.m.) i trochę niższy od Babiej Góry (1725 m n.p.m.). Mount Marcy to doskonały punkt widokowy. Ze szczytu widać 43 z 45 najwyższych szczytów paśmie Adirondack. Przy dobrych warunkach pogodowych widoczne są także między innymi Mont Royal w Montrealu (oddalona o ok. 100 km na północ), Góry Zielone w stanach Vermont i Massachusetts (110 km na wschód) oraz Góry Białe w stanie New Hampshire (blisko 150 km na południowy wschód).

PREZYDENT NA SZCZYCIE

Szczyt został nazwany na cześć Williama L. Marcy'ego, jedenastego gubernatora stanu Nowy Jork, który sprawował urząd w latach 1833 – 1838. To on zatwierdził badanie środowiskowe, w ramach którego zbadano obszar góry i okolic. Pierwszego odnotowanego wejścia na szczyt dokonał Ebenezer

Emmons wraz z przewodnikami 5 sierpnia 1837 roku. To właśnie on nadał szczytowi dzisiejszą nazwę. Jedno z najbardziej znanych wejść na Mount Marcy miało miejsce w 1901 r., kiedy to Theodore Roosevelt wspinał się na szczyt z rodziną i dowiedział się – już podczas schodzenia – że William McKinley umiera i że to właśnie Roosevelt zostanie prezydentem Stanów Zjednoczonych.

ŹRÓDŁO RZEKI HUDSON

Większość góry pokrywają lasy liściaste i świerkowo-jodłowe, chociaż najwyższe partie znajdują się już powyżej granicy lasu. Mount Marcy jest siedliskiem wielu ssaków leśnych i ptaków.

Popularność Marcy jako celu pieszych wędrówek stale rosła w ostatnich dekadach. Stoi to w sprzeczności z chęcią zachowania góry i otaczającego ją obszaru jako terenu dzikiej przyrody.

Na południowo-zachodnim zboczu Mount Marcy położone jest słynne jezioro Tear of the Clouds (Łza

Jezioro Tear of the Clouds jest położone na zboczu góry

Chmur). To właśnie ten zbiornik jest często podawany jako najwyższe źródło rzeki Hudson.

SPÓR O NAZWĘ

Góra była pierwotnie znana jako Wah-um-de-neg, co w języku plemienia Abenaki z Missisquoi ozna-

cza „zawsze biały”. Inną nazwą plemienia dla Mount Marcy i otaczających ją gór było Wawobadenik, co oznacza „białe góry”.

We wrześniu 1837 roku obszar ten odwiedził poeta i pisarz Charles Fenno Hoffman, który zaproponował alternatywną nazwę dla szczytu – Tahawus – co przetłumaczono jako „rozdzielacz chmur” lub „rozdziela niebo”. Alternatywna nazwa zyskała popularność w XIX wieku, a pobliska wioska Lower Works została przemianowana na Tahawus w 1847 roku. Wielu Nowojorczyków opowiadało się za tym, aby stała się ona oficjalną nazwą szczytu. Powstało błędne przekonanie, że Tahawus było pierwotną, rdzenną nazwą szczytu, choć nie ma żadnych udokumentowanych wzmianek o używaniu takiej nazwy przed Hoffmanem.

Turyści na szczycie Mount Marcy

Mount Marcy to najwyższy szczyt w stanie Nowy Jork

Oprac. KR

PRENUMERATA nowego dziennika

ZAMAWIAM PRENUMERATĘ, ZAŁĄCZAM:

- ☐ CZEK
- ☐ MONEY ORDER
- ☐ KARTA KREDYTOWA:
- ☐ VISA
- ☐ MASTER CARD
- ☐ AMEX

NUMER KARTY:

EXP. DATE: / SECURITY CODE:

IMIE:

NAZWISKO:

ADRES:

ADRES:

MIASTO:

STAN: ZIP CODE:

EMAIL:

Dostępna także
PRENUMERATA WERSJI elektronicznej
(PDF – cały świat). Wysyłamy na wskazany
adres e-mail link do pobrania wersji w PDF.
ROCZNA (52 wydania): \$50
1/2 ROKU (26 wydań): \$30
KWARTALNA (13 wydań): \$20

napisz do nas: prenumerata@dziennik.com

PROSZĘ ZAKREŚLIĆ WŁAŚCIWE POLE:

PAPIEROWA ☐ ROCZNA \$120 ☐ PÓŁROCZNA \$75 ☐ KWARTALNA \$60
ELEKTRONICZNA ☐ ROCZNA \$50 ☐ PÓŁROCZNA \$30 ☐ KWARTALNA \$20

KUPON PROSIMY WYŚLAĆ NA ADRES: **NOWY DZIENNIK**
10 Schindler Road
Clark, NJ 07066

NOWY JORK

Burmistrz-drogowiec. 200 tysięcy załatanych dziur

Burmistrz Nowego Jorku Zohran Kwame Mamdani pomógł ekipie naprawiającej drogi w załatwieniu dziury numer 200 000 w tym roku w Nowym Jorku. „Jubileuszowa” dziura została załatana na Troutman Street w Bushwick.

Na początku kwietnia Mamdani załatał stutysięczną dziurę w tym roku (w jezdni na Staten Island), co stanowiło najwyższą liczbę załatanych dziur w ciągu pierwszych 100 dni roku od ponad dekady.

Z danych udostępnionych 17 września przez biuro burmistrza wynika, że ekipy drogowe w Wielkim Jąbłku naprawiają średnio 3000 dziur w jezdniach tygodniowo. Od początku roku wyasfaltowano 757 mil (1200 km) ulic w pięciu dzielnicach, czyli tyle, ile wynosi... odległość między Nowym Jorkiem a Nashville. „To drobiazgi wiele mówią o tym, czy władza spełnia oczekiwania Nowojorczyków. Naprawa zepsutej fontanny na placu zabaw, który uwielbiają nasze dzieci, modernizacja studzienki ściekowej na rogu, która ciągle zalewa ulicę, i oczywiście wygładzenie wyboistej drogi” – powiedział Zohran Mamdani. „200 000 napraw dziur w jezdni to dowód zaangażowania pracowników

Zohran Mamdani osobiście załatał dziurę numer 200 000 w tym roku

miejskich, którzy codziennie stawiają się do pracy, aby rozwiązywać problemy Nowojorczyków i wyko-

nywać swoją pracę. Tak właśnie powinna wyglądać służba publiczna” – dodał władarz Wielkiego Jąbłka.

„Żadne wyzwanie nie jest zbyt duże ani zbyt małe, dlatego z dumą naprawiliśmy 100 000 dziur w ciągu pierwszych 100 dni rządów Mamdaniego. Po srożej zimie prace kontynuowano. Podczas gdy świeżo układamy nawierzchnię na ulicach w całym mieście, nadal naprawiamy dziury, osiągając obecnie pułap 200 000 napraw od 1 stycznia” – stwierdził z kolei komisarz Departamentu Transportu Nowego Jorku, Mike Flynn. „Wygrywamy wojnę z dziurami i zapewniamy bezpieczne, dobrze utrzymane ulice, na jakie zasługują Nowojorczyki. Dzięki inwestycji burmistrza w remonty dróg, Nowojorczyki powinni spodziewać się w przyszłości gładszych dróg” – powiedział.

Biuro burmistrza zachęca Nowojorczyków do zgłaszania dziur w jezdniach dzwoniąc pod numer 311 lub odwiedzając stronę internetową www.nyc.gov/311.

Oprac. KR

**TWOJA TELEWIZJA
ZNIKNEŁA
Z DNIA NA DZIEŃ,
A PIENIĄDZE
PRZEPADŁY?**

OGŁĄDAJ LEGALNIE I BEZPIECZNIE!

sling™

**JEDYNA LEGALNA
POLSKA TELEWIZJA W USA**

POLSKIE KANAŁY			
polsat news	TVP POLONIA	itvn	R
TVP INFO	polsat 1	Top Kids	tvn24
DISCO POLO MUSIC	Babyto	bein SPORTS	+ wiele więcej!

Sling TV - od 30 lat zawsze tam gdzie Ty! Poleca Rafał Stykowski

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ:

800-524-0101

Para prezydencka złożyła hołd ofiarom zamachów na WTC

Prezydent Karol Nawrocki w Nowym Jorku złożył hołd zamordowanym w atakach z 11 września; złożył też wieńce pod Drzewem Przetrwania. Towarzyszyła mu pierwsza dama Marta Nawrocka.

WÓJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

Prezydent Karol Nawrocki wraz z małżonką Martą Nawrocką złożył wieniec pod Drzewem Przetrwania w Strefie Zero. Towarzyszyli mu: konsul generalny Mateusz Sakowicz (pierwszy z lewej), prezes FDNY Pulaski Association Stanley Trojanowski oraz rodzina jednego ze strażaków mającego polskie korzenie, który zginął pod gruzami WTC

Wizyta pary prezydenckiej w Strefie Zero była pierwszym punktem wizyty Karola Nawrockiego i Marty Nawrockiej w USA. W jej ramach polski przywódca wziął m.in. udział w debacie generalnej 81. Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

Para Prezydencka złożyła symboliczny wieniec pod Drzewem Przetrwania w Nowym Jorku. Drzewo Przetrwania (ang. Survivor Tree) – to grusza wyciągnięta z ruin World Trade Center, którą przywrócili do życia nowojorscy ogrodnicy.

Drzewo zostało na nowo posadzone
w Ground Zero w 2010 roku.

Grusza Callery'ego stanowi symbol odporności, przetrwania i odrodzenia. Zgodnie z tradycją sadzonki z niej przekazuje się co roku trzem społecznościom, które doświadczyły różnych tragedii w ostatnich latach, m.in. po zamachach w Bostonie, Las Vegas, Madrycie, a także huraganów, które nawiedziły dzielnicę Queens oraz Portoryko.

Para prezydencka złożyła także wizytę przy pomnikach-wodospadach poświęconych ofiarom zamachów na bliźniacze wieże World Trade Center. Powstały tam dwa wielkie zbiorniki, nazywane „zwierciadłem nieobecności”. Zlokalizowane są w miejscu, gdzie stały obydwa zburzone przez terrorystów w wyniku uderzenia samolotami gmachy. W 2026 r. mija 25 lat od kiedy – 11 września 2001 roku – 19 członków Al-Kaidy porwało cztery samoloty pasażerskie. Dwa uderzyły w wieże World Trade Center w Nowym

Jorku, trzeci w Pentagon pod Waszyngtonem, a czwarty rozbił się w Pensylwanii po próbie odzyskania kontroli nad maszyną przez pasażerów. Był to najbardziej śmiertelny zamach terrorystyczny w historii USA; zginęło w nim 2996 osób, a tysiące zostały ranne.

Wiktoria Nicałek (PAP)

Wieniec złożony prezydenta Karola Nawrockiego w hołdzie ofiarom ataków terrorystycznych na WTC

AquaVerde

Pure Water. Pure Life.

Przyszłość czystej wody zaczyna się w Twoim domu.

Nowoczesne systemy filtracji wody **AquaVerde**

aquaverdewater.com

877-9-PUREWATER

708-357-1111

Czysta woda
na wyciągnięcie ręki

Nowoczesna
technologia

Bez zbiornika
bez kompromisów

Bezpieczna dla Ciebie
i Twojej rodziny

Jubileuszowo-prezydencka msza św. na Greenpoincie

Prezydent Karol Nawrocki wraz z małżonką uczestniczył w okolicznościowej mszy św. odprawionej w kościele św. Stanisława Kostki na Greenpoincie. W jej trakcie uczczono trzy rocznice: 130-lecie istnienia parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie, 300-lecie kanonizacji jej patrona, a także 250-lecie niepodległości Stanów Zjednoczonych oraz wkładu Polaków w niepodległość i rozwój Ameryki.

Ta wyjątkowa msza św. miała miejsce w najstarszej nieprzerwanie działającej polskiej parafii na Brooklynie. Wraz z parą prezydencką uczestniczyli w niej przedstawiciele korpusu dyplomatycznego – ambasador RP przy ONZ Krzysztof Szczerski, konsul generalny Mateusz Sakowicz oraz starszy doradca wojskowy w Polskiej Misji przy ONZ kmdr Albert Proszowski – delegacja prezydencka, politycy, przedstawiciele polonijnych organizacji i instytucji, m.in. młodzież szkolna, przedstawiciele ZHP, NYPD Pulaski Association oraz parafinie. Wśród gości specjalnych była m.in. sybiraczka i zarazem naczelna prezeska Korpusu Pomocniczego Pań Helena Knapczyk, sybirak Fryderyk Dammont, była ambasador Anna Maria Anders oraz Wielka Marszałek Parady Pułaskiego 2026 dr Iwona Korga z mężem Krzysztofem. Mszę św. jako główny celebrans odprawił bp Witold Mroziewski, a towarzyszyli mu: proboszcz parafii św. Stanisława Kostki Grzegorz Markulak, proboszcz parafii św. św. Cyryla i Metodego na Greenpoincie ks. Eugeniusz Kotliński oraz proboszcz parafii św. Wojciecha na Elmhurst o. Mirosław Podymiak.

W tym uroczystym nabożeństwie uczestniczyły ogromne tłumy wiernych, które do ostatniego miejsca wypełniły świątynię wraz z balkonem oraz tzw. dolną salą kościelną, gdzie msza św. był transmitowana na wielkim monitorze. Uatrakcyjnił ją śpiew połączonych chórów polonijnych, tzw. Chór 250 pod dykcją Sabiny Nemtusiak oraz gra organisty Andrzeja Raczkowskiego. Dodatkową atrakcją był specjalny koncert "Polskie serce Ameryki" poprzedzający nabożeństwo podczas, którego zespół Krakowianki i Górale zaśpiewał pieśń "Idzie Jezus", a grupa kameralna Ensemble Viadrina pod dykcją Mariusza Monczaka wykonała kilka klasycznych utworów: "Mów do mnie jeszcze" Mieczysława Karłowicza, "Wokalizę" Wojciecha Kilara, "Ave Maria" Franza Schuberta oraz "Hymn św. Jana – Bartłomiej Nowodworski in Memoriam" Krzysztofa Niegowskiego. W skład Ensemble Viadrina, prócz Mariusza Monczaka weszli: Agata Mańka (skrzypce), Maurycy Banaszek (altówka), Marta Będowska

WOTTEK MAŁAŃKA NOWY DZIENNIK

Przed mszą św. wystąpił zespół Krakowianki i Górale

(wiolonczela), Paweł Knapik (kontrabas), Nicholas Kaponyas (fortepian) oraz soliści – sopranistka Patrycja Posłuszna i baryton Wojciech Bonarowski.

UROCZyste NABOŻEŃSTWO

Parę prezydencką uroczystie powitał bp. Witold Mroziewski wraz z ks. Grzegorzem Markulakiem oraz Jerzym Leśniakiem z Fundacji Nowodworskiego jednocześnie reprezentującym Komitet Organizacyjny jubileuszowej uroczystości. Tuż po wejściu do świątyni, wierni gromkimi brawami powitali parę prezydencką. Z kolei prezydent Karol Nawrocki oraz pierwsza dama Marta Nawrocka chętnie witali się i podawali dłonie osobom siedzącym przy środkowym przejściu w nawie głównej kościoła. Podczas mszy okolicznościowe kazanie wygłosił bp Witold Mroziewski. Natomiast po jej zakończeniu przedstawiciele parafii oraz Komitetu Organizacyjnego wręczyli prezydentowi i jego małżonce ikonę św. Stanisława Kostki oraz pamiątkowy medal wybitą z okazji 130-lecia istnienia parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie, 300-lecia kanonizacji jej patrona, a także 250-lecia niepodległości Stanów Zjednoczonych oraz wkładu Polaków w niepodległość i rozwój Ameryki. Para

Prezydenta Karola Nawrockiego powitali: bp Witold Mroziewski, ks. Grzegorz Markulak i Jerzy Leśniak z Komitetu Organizacyjnego rocznicowej uroczystości

Pierwsza dama Marta Nawrocka wita się z sybiraczką i zarazem naczelną prezeską Korpusu Pomocniczego Pań Heleną Knapczyk

W uroczystej mszy św. uczestniczyli przedstawiciele ZHP oraz dzieci w regionalnych strojach

prezydencka wraz z ks. Grzegorzem Markulakiem, proboszczem kościoła św. Stanisława Kostki odsłoniła również pamiątkową tablicę z wizerunkiem patrona tej parafii. Wcześniej poświęcił ją bp. Witold Mroziwski. Po wyjściu z kościoła para prezydencka długo witała się i rozmawiała z parafianami oraz robiła sobie pamiątkowe zdjęcia.

OKOLICZNOŚCIOWE KAZANIE

"Rzadko się zdarza, by w jednym miejscu i w jednym dniu spotkały się aż trzy jubileusze: 130 lat istnienia tej parafii, 300 lat od kanonizacji jej patrona św. Stanisława Kostki oraz 250 lat niepodległości Stanów Zjednoczonych, kraju, który tak wielu z nas i naszych ojców przyjął jako drugi dom, nie odbierając pamięci o pierwszym. To jest wystarczający powód do wdzięczności" – w ten sposób bp Witold Mroziwski rozpoczął okolicznościowe kazanie. Kapłan odnosząc się do słów czytanej wcześniej przypowieści biblijnej podkreślił, że znajdują one odzwierciedlenie w parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie, którą 130 lat temu zaczęli tworzyć polscy imigranci, "którzy o świetle z niczym poza wiarą i parą rąk budowali ten kościół, budowali szkołę i wspólnotę, bo w Polsce nie było dla nich chleba ani wolności". W dalszej części biskup Mroziwski wspominał emigrację wojenną, ludzi uciekających przed komunizmem, a także tych którzy przyjechali do Ameryki w poszukiwaniu lepszego życia. Porównał także losy św. Stanisława Kostki do życia polskich emigrantów. "Jako 17-letni chłopiec, wbrew rodzinie, pieszo przez pół Europy poszedł do Rzymu, bo usłyszał wezwanie większe niż plany, jakie inni mieli wobec niego" – opowiadał duchowny. Dodał, że mimo iż zmarł

w bardzo młodym wieku, to już 300 lat temu Kościół uznał go za świętego. "Bo świętość nie mierzy się długością służby. Świętość mierzy się czystością odpowiedzi na wezwanie Boga" – podkreślił biskup. Wskazał także analogię pomiędzy wspomnianą wędrówką św. Stanisława Kostki do Rzymu, a emigracją Polaków za ocean. Wielu z nich musiało zostawić wszystko co posiadali w kraju i udać się w nieznaną. "Ta sama logika wiary, która przywiodła św. Stanisława do Rzymu, a tak wiele pokoleń Polaków przywiodła na Greenpoint, była obecna również u początków wolności tego kraju. Kiedy Ameryka walczyła o swoją niepodległość 250 lat temu, byli przy niej Polacy, Kazimierz Pułaski i Tadeusz Kościuszko" – stwierdził kapłan. Dodał też, że przyjechali oni walczyć o Stany Zjednoczone ponieważ "wolność nie ma jednej ojczyzny". Przypomniał towarzyszące im hasło "Za wolność waszą i naszą", które później stało się polskim zawołaniem. "Narodziło się ono w goście, postawienia dobra wspólnego ponad własny rachunek zysków i strat" – wyjaśnił biskup. Zwrócił również uwagę, że taka postawa przejawia się także w słowach św. Pawła z drugiego czytania liturgicznego: "Dla mnie żyć to Chrystus, a umrzeć to zysk". Odnosił je także do obchodzonych w greenpoinckim kościele rocznic. "Takim językiem mówili budowniczowie tej parafii 130 lat temu. Tym językiem mówili ci, którzy podpisywali deklarację niepodległości, świadomi, że mogą za to zapłacić życiem. Tym językiem mówił 17-letni Stanisław Kostka – wyliczał kapłan – To jest język, którego dziś, w tak podzielonym świecie najbardziej nam brakuje" – podkreślił duchowny.

W końcowej części kazania ponow-

Prezydent Karol Nawrocki wraz z małżonką Martą uczestniczyli w mszy św. odprawionej w kościele św. Stanisława Kostki na Greenpoincie

W uroczystej mszy św. uczestniczyli przedstawiciele różnych organizacji m.in. Bractwo Kurkowego

Przedstawicielki parafii św. Stanisława Kostki wręczyły parze prezydenckiej medale wybite z okazji 130-lecia tej parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie, 300-lecia kanonizacji jej patrona, a także 250-lecia niepodległości Stanów Zjednoczonych

nie powrócił do słów z czytanej wcześniej przypowieści biblijnej o dobrze rządzącym gospodarzu, co można było odczuć jako nawiązanie do prezydenckiej obecności na tej mszy św. oraz udziału w niej wielu dyplomatów i polityków. "Rządzić dobrze, tak jak i wierzyć dobrze, to pozwolić, by Boże myśli, wyższe od naszych, korygowały

nasze własne rachunki. Rachunki władzy, sukcesu, rachunki zasługi. Niech modlitwa, którą dzisiaj wspólnie zanosimy za Ojczyznę, tę nad Wisłą i tę tutaj, nad East River, będzie taką prośbą, by mądrość rządzących i wspólnot była mądrością większą niż nasza własna" – zaapelował bp Witold Mroziwski.

Wojtek Maślanka

Prezydent Karol Nawrocki spotkał się Z NOWOJORSKĄ POLONIĄ

Ponad godzinę trwała część oficjalna spotkania prezydenta Karola Nawrockiego i jego małżonki z Polonią. W jego trakcie polski przywódca wygłosił przemówienie oraz wręczył odznaczenia państwowe. Wśród uhonorowanych osób był wieloletni redaktor sportowy "Nowego Dziennika" Wojciech Ziębowicz.

WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

Uczestnicy spotkania bardzo ciepło powitali prezydenta Karola Nawrockiego i jego małżonkę

Tradycją stały się spotkania prezydenckie z Polonią odbywające się podczas ich oficjalnych wizyt w Nowym Jorku związanych z debatą generalną Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych. W tym roku miało ono miejsce w audytorium Christ the King High School na Middle Village na Queensie i odbyło się w godzinach popołudniowych, w niedzielę, 20 września. Spotkanie prowadziła piosenkarka i aktorka polskiego pochodzenia Olivia Bąk.

Parę prezydencką, towarzyszącą mu delegację z Polski oraz gości honorowych i wszystkich uczestników spotkania powitał konsul generalny Mateusz Sakowicz. Hymny narodowe zaśpiewał Chór Polonia pod dykcją Dominika Grzyba. Wystąpił również Copernicus Choir pod dykcją Bożeny Konkiel wraz z zespołem kameralnym Ensemble Viadrina. Artyści zaprezentowali "Kompas Kościuszki Jana Krutula, "Carpathian Concertino (3 część)" Krzysztofa Niegowskiego, "Country in E" Krzesimira Dębskiego oraz patriotyczno-religijną pieśń "God Bless America".

Po zakończeniu części oficjalnej para prezydencka długo robiła sobie wspólne zdjęcia z uczestnikami spotkania. Wszyscy byli im wdzięczni i pełni podziwu ponieważ zostali do momentu, aż ostatnia osoba sto-

jąca w bardzo długiej kolejce mogła się z nimi spotkać.

PREZYDENCKIE WYSTĄPIENIE

"Dla mnie spotkanie z Polonią w Stanach Zjednoczonych – zawsze gdy do niego dochodzi – jest takim momentem, w którym widzę głęboki sens swojej misji jako prezydent Rzeczypospolitej Polskiej" – w ten sposób Karol Nawrocki rozpoczął swoją przemowę. W jej dalszej części przypomniał słowa kard. Stefana Wyszyńskiego o tym, że "naród jest rodziną rodzin", posiadającą te same cechy oraz spójny kod kul-

turowy. Zwrócił uwagę na fakt, że polskość nie zna ograniczeń czasowych ani przestrzennych, a narodowa wspólnota trwa dzięki kolejnym pokoleniom wychowywanym w przywiązaniu do wspólnych tradycji. Podkreślił też, że z danych statystycznych wynika, że aż 2 mln Polaków mieszka w okręgu konsularnym Nowego Jorku, co stanowi aż 20 proc. wszystkich naszych rodaków rezydujących w Stanach Zjednoczonych. Prezydent zaakcentował również uniwersalny wymiar polskości podkreślając, że: "Nosząc Polskę w sercu, jesteśmy Polakami poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej". Uczestników spotkania określił mianem ambasadorów Rzeczypospolitej Polskiej na ziemi amerykańskiej. Podkreślił, że relacje strategiczne oraz partnerskie na najwyższym szczeblu, również prezydenckim, są możliwe dzięki codziennej pracy, sukcesom i zaangażowaniu Polonii w środowisku amerykańskim. Podkreślił, że oba narody łączy ten sam fundament wartości chrześcijańskich, wolność religijna, system republikański oraz dążenie do suwerenności. Karol Nawrocki wspominał też najbardziej znanych bohaterów obojga narodów czyli generałów Tadeusza Kościuszki i Kazimierza Pułaskiego. Zwrócił także uwagę na tych nieco

mniej znanych, ale równie ważnych. W tym kontekście przypomniał postać Meriana Caldwell Coopera oraz podkreślił, że jego życiorys jest przykładem głębokiej więzi z Polską, która w jego przypadku zaczęła się od inspiracji walką pradziadka pod Savannah u boku gen. Kazimierza Pułaskiego, poprzez udział Meriana Caldwell Coopera jako żołnierza Błękitnej Armii w wojnie polsko-bolszewickiej w 1919 roku, aż po wsparcie dla pilotów Dywizjonu 303 w czasie drugiej wojny

Wśród odznaczonych Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi jest wieloletni redaktor sportowy "Nowego Dziennika" Wojciech Ziębowicz

Prezydent Karol Nawrocki wraz z odznaczonymi działaczami polonijnymi

Prezydent Karol Nawrocki wygłosił bardzo poruszające przemówienie

światowej. W dalszej części swojego wystąpienia wspominał zasługi polonijnych działaczy, których podczas tego spotkania uhonorował odznaczeniami państwowymi. "Polska jest z was dumna. Polska jest wam wdzięczna i cieszę się, że jesteście naszymi ambasadorami w Stanach Zjednoczonych" – zapewnił prezydent Karol Nawrocki zwracając się bezpośrednio do odznaczonych osób.

DOCENIENIE POLONIJNEJ DZIAŁALNOŚCI

Podczas spotkania z Polonią prezydent Karol Nawrocki uhonorował zasłużonych polonijnych działaczy. Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi za wybitne osiągnięcia w działalności na rzecz środowisk polonijnych w Stanach Zjednoczonych oraz za popularyzowanie polskiej kultury i tradycji narodowych oznaczony został o. Michał Czyżewski, proboszcz parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie. Z kolei za wybitne zasługi w działalności na rzecz niesienia pomocy osobom potrzebującym, za popularyzowanie polskiej kultury i historii oraz działalność polonijną podobnymi odznaczeniami uhonorowani zostali ks. Grzegorz Markulak, proboszcz parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie oraz ks. Wiesław Strządała, proboszcz parafii Matki Bożej Pocieszenia na Williamsburgu. Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi za wybitne osiągnięcia w zachowaniu, dokumentowaniu i popularyzowaniu dziedzictwa Łemków oraz za budowanie pozytywnego wizerunku Polski w Stanach Zjednoczonych otrzymał także dr Bogdan Horbał, kustosz zbiorów słowiańskich i wschodnioeuropejskich w Nowojorskiej Bibliotece Publicznej. Z kolei za wybitne zasługi w działal-

Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi uhonorowany został ks. Grzegorz Markulak, proboszcz parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie

Wiceprezes Centrali Polskich Szkół Doksztalcających Anna Tracz została uhonorowana Złotym Krzyżem Zasługi

ności na rzecz środowisk polonijnych, za zaangażowanie w promocję polskiego sportu w Stanach Zjednoczonych oraz budowanie pozytywnego wizerunku Polski za granicą Krzyżem Kawalerskim Orderu Za-

sługi uhonorowany został wieloletni redaktor sportowy "Nowego Dziennika" Wojciech Ziębowicz. Prezydent Karol Nawrocki wręczył również Złote Krzyże Zasługi, które zostały przyznane za osiągnięcia na rzecz rozwoju polskiej oświaty w Stanach Zjednoczonych, za popularyzowanie polskiej historii i kultury oraz działalność polonijną. Otrzymały je: Małgorzata Starzec, dyrektorka Polskiej Szkoły im. św. Jadwigi Królowej na Ridgewood, Anna Tracz, wiceprezes Centrali Polskich Szkół Doksztalcających oraz Ewa Załusińska, prezes re-

gionalna CPSD na Nowy Jork. Podobne odznaczenie, lecz za zasługi na rzecz krzewienia i promocji polskiej kultury i historii w Stanach Zjednoczonych oraz działalność na rzecz środowisk polonijnych otrzymali James Ławicki oraz Brian Rusk. Złoty Krzyż Zasługi otrzymał także znany promotor boksu Zbigniew "Ziggy" Rozalski. Medal ten został mu przyznany za zasługi na rzecz krzewienia i promocji polskiej kultury i historii w Stanach Zjednoczonych oraz działalność na rzecz środowisk polonijnych.

Wojtek Maślanka

- Para prezydencka chętnie robiła sobie zdjęcia z uczestnikami spotkania

BO SĄ PIEŚNI, KTÓRYCH NIE WOLNO
ZAPOMNIEĆ.

KONCERT WSPÓLNE ŚPIEWANIE (NIE)ZAKAZANYCH PIOSENEK

**NIEDZIELA
11 PAŹDZIERNIKA 2026
GODZ. 18:00
OTWARCIE: 17:30**

**FELICIAN UNIVERSITY
262 SOUTH MAIN ST. LODI, NJ**

WYSTĄPIĄ: CHÓR VOX CORDIS I GOŚCIE
DYREKTOR MUZYCZNY: IWONA WESOŁOWSKA
ORGANIZATOR: POLSKA SZKOŁA
IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI W WALLINGTON

**WSTĘP WOLNY
INFORMACJE: 201-410-9363**

Po co nam jeszcze Zgromadzenie Ogólne ONZ?

Pod koniec września Nowy Jork zaczyna funkcjonować według własnego dyplomatycznego kalendarza. Na Manhattanie pojawiają się kolumny czarnych limuzyn, zamykane są całe przecznice, policjanci zajmują miejsca na każdym rogu, a kierowcy przeklinają stojąc w korkach. To nieomylny znak, że miasto staje się stolicą świata, a do siedziby Organizacji Narodów Zjednoczonych zjeżdżają przywódcy ponad setki państw.

Nowojorczycy znoszą coroczny „najazd” światowych przywódców do tego budynku z typową dla miasta mieszaniną irytacji i pragmatyzmu

Ten rytuał niewiele zmienił się przez dziesięciolecia. Już kilka dekad temu można było obserwować prezydentów i premierów przyjeżdżających do gmachu przy East River tylko po to, by wygłosić kilkunastominutowe przemówienie, często przed przeredzoną salą, a potem ruszyć na serię spotkań w hotelach i przedstawicielstwach dyplomatycznych. Rytuał trwa choć zmienił się świat, o którym dyskutują.

WOJNY WRÓCIŁY NA PIERWSZE MIEJSCE

Hasło 81. sesji brzmi wyjątkowo ambitnie: „Przywracanie zaufania, zarządzanie transformacją: ONZ, która działa dla wszystkich”. Problem w tym, że właśnie zaufania najbardziej dziś brakuje. Do Nowego Jorku przyjechało niemal 130 głów państw i szefów rządów w czasie, gdy porządek międzynarodowy zbudowany po II wojnie światowej znalazł się pod wyjątkowo silną presją. Rywalizacja mocarstw coraz częściej zastępuje współpracę, konflikty zbrojne przeciągają się mimo kolejnych inicjatyw dyplomatycznych, a instytucje powołane do ich łagodzenia okazują się bezradne, gdy w grę wchodzi interesy największych państw. ONZ pozostaje miejscem rozmowy, ale organizacji coraz trudniej przychodzi udawanie, że jest również skutecznym narzędziem rozwiązywania sporów.

Na pierwszym planie znalazły się wojny. Trwa ponad czteroletnia rosyjska agresja przeciw Ukrainie, a Rada Bezpieczeństwa pozostaje w tej sprawie praktycznie bezsilna, ponieważ Rosja jako stały członek dysponuje prawem weta. Wołodymyr Zełenski przyjechał do Nowego Jorku zabiegać o dalsze międzynarodowe poparcie. Wojna ma przy tym konsekwencje znacznie wykraczające poza Europę: problemy z transportem przez Morze Czarne odbijają się na światowych cenach żywności, nawozów i energii. Jeszcze bardziej zapalny jest Bliski Wschód. Trwająca od siedmiu miesięcy wojna Stanów

Zjednoczonych i Izraela z Iranem destabilizuje cały region, wpływa na ceny ropy i zagraża najważniejszym szlakom żeglugowym. Do tego dochodzą Gaza, kwestia palestyńska oraz katastrofa humanitarna w Sudanie, gdzie według ONZ konflikt zmusił do opuszczenia domów ponad 14 mln ludzi.

W doskonałej rzeczywistości (choć wszyscy wiemy że coś takiego jak perfect world nie istnieje) byłby to katalog problemów, dla rozwiązania których ONZ została utworzona. Dziś jest to lista spraw pokazujących jej ograniczenia.

OD ATOMU DO SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

Tegoroczna agenda była jednak znacznie szersza. Przywódcy rozmawiali o zmianach klimatu i sprawiedliwej transformacji energetycznej, podnoszeniu się poziomu morza, przygotowaniu świata na kolejne pandemie, realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju, walce z rasizmem i zagrożeniu nuklearnym.

Do tradycyjnych problemów dołączył temat jeszcze kilka lat temu niemal nieobecny w wielkiej dyplomacji – sztuczna inteligencja. António Guterres wzywa państwa rozwijające najbardziej zaawansowane technologie do stworzenia wspólnych zabezpieczeń i zasad, zanim wyścig technologiczny wymknie się spod kontroli. Donald Trump podchodzi do takich ostrzeżeń sceptycznie i obawia się przede wszystkim, że ograniczenia zahamują Stany Zjednoczone w rywalizacji z Chinami.

Paradoksalnie właśnie AI może być przykładem problemu, przy którym ONZ okaże się szczególnie potrzebna. Algorytmy nie zatrzymają się na granicach państw, podobnie jak wirusy, emisje CO₂ czy radioaktywne chmury. Jeśli w ogóle mają powstać globalne reguły gry, ktoś musi uporządkować pole do negocjacji i ustawić stół, przy którym usiądą Amerykanie, Chińczycy, Europejczycy i państwa rozwijające się.

ONZ SAMA POTRZEBUJE RATUNKU

Tyle że organizacja, która ma naprawiać świat, sama znajduje się w kryzysie. Administracja Trumpa ograniczyła finansowanie z kieszeni amerykańskich podatników i wycofała się z części instytucji systemu ONZ. Dopiero tuż przed rozpoczęciem sesji Waszyngton wpłacił 725 mln dolarów zaległych składek do regularnego budżetu, unikając ryzyka utraty prawa głosu w Zgromadzeniu Ogólnym. Nawet po tej wpłacie Stany Zjednoczone są winne organizacji ponad miliard dolarów. ONZ zareagowała na ten kryzys programem oszczędności i reform określonym jako UN80.

Do tego dochodzi problem znany od dziesięcioleci: Rada Bezpieczeństwa odzwierciedla układ sił z 1945 r., a nie z 2026 r. Pięciu stałych członków zachowuje prawo weta i niewiele wskazuje, aby mieli ochotę dobrowolnie zrezygnować z przywileju. Już w dawnych dyskusjach o reformie ONZ powracało pytanie, dlaczego przy stole stałych członków nie ma choćby Indii, Japonii, Niemiec czy Brazylii. Dziś to pytanie jest jeszcze bardziej aktualne.

Symboliczny jest wybór Xi Jinpinga. Chiński przywódca nie przyjechał na Zgromadzenie Ogólne, wybierając bezpośrednie rozmowy z Donaldem Trumpem w Waszyngtonie. Wielkie mocarstwa coraz częściej wolą załatwiać najważniejsze sprawy między sobą.

PIĘTNAŚCIE MINUT DO PUSTEJ SALI?

Powraca więc pytanie: czy naprawdę warto ścigać do Nowego Jorku ponad setkę przywódców, aby każdy przez kilkanaście minut wygłaszał przemówienie, którego pozostali najczęściej nawet nie słuchają?

Formalnie uczestnicy debaty mają zmieścić się w 15 minutach, a podczas niektórych tegorocznych spotkań wysokiego szczebla wystąpienia krajowe ograniczono nawet do trzech minut. Na sali rzeczywiście często pozostają głównie dyplomaci i członkowie delegacji. Największe zainteresowanie budzą wystąpienia kilku politycznych gwiazd. Reszta trafia przede wszystkim do krajowych mediów i archiwów ONZ.

Ale mównica jest tylko najbardziej widoczną częścią tego tygodnia. Prawdziwa dyplomacja toczy się w korytarzach, hotelach, misjach przy ONZ i zamkniętych salach konferencyjnych. Dzięki temu minister spraw zagranicznych może przeprowadzić w kilka dni kilkadziesiąt rozmów, które w normalnych warunkach wymagałyby miesięcy podróży.

Dla mniejszych państw Zgromadzenie Ogólne ma jeszcze inne znaczenie: zapewnia jedyną globalną scenę, na której Wyspy Marshalla, Estonia czy Ghana formalnie dysponują takim samym głosem jak Stany Zjednoczone. Richard Gowan z International Crisis Group przypomina, że dla małych i średnich krajów Zgromadzenie pozostaje podstawową platformą uczestnictwa w światowej polityce.

Czy warto ściągać do Nowego Jorku przywódców, by każdy wygłaszał przemówienie, którego pozostali najczęściej nawet nie słuchają?

Można więc powiedzieć, że sens tego spotkania nie polega na tym, iż 193 państwa nagle uzgodnią wspólne stanowisko. Polega na tym, że przez kilka dni wszystkie są w jednym miejscu i – przynajmniej teoretycznie – mogą ze sobą rozmawiać.

NOWY JORK PŁACI KORKAMI

Dla przeciętnego Nowojorczyka wielka polityka ma natomiast bardzo konkretny wymiar: zamknięte ulice.

Miasto ogłosiło pięć kolejnych „Gridlock Alert Days”. Podczas tygodnia ONZ samochody w Midtown poruszają się średnio z prędkością poniżej

czterech mil na godzinę. Zamykane są fragmenty First Avenue i FDR Drive, zmieniane trasy autobusów, a władze proszą mieszkańców, aby korzystali przede wszystkim z metra, kolei, rowerów albo własnych nóg.

Do tego dochodzą protesty i ogromna operacja bezpieczeństwa. Tysiące policjantów zabezpieczają setki przejazdów delegacji, wykorzystując jednostki antyterrorystyczne, psy, drony, lotnictwo i patrole na East River. Przy takiej koncentracji światowych przywódców poziom zabezpieczeń musi być wyjątkowy.

Nowojorczycy znoszą ten coroczny najazd z typo-

wą dla miasta mieszaniną irytacji i pragmatyzmu. Kierowcy stoją, piesi omijają bariery, restauracje i hotele zarabiają, a Manhattan przez kilka dni naprawdę staje się stolicą świata. Ekonomiczne korzyści dla gastronomii, hotelarstwa i usług są jednym z argumentów, którymi miasto od lat broni obecności ONZ.

LEPSZA NIEDOSKONAŁA ONZ NIŻ ŻADNA?

Po zakończeniu kolejnej sesji zapewne znów łatwiej będzie sporządzić listę problemów, których nie udało się rozwiązać, niż tych, które znalazły choćby częściowo pozytywne zakończenie. Wojny nie kończą się od samych przemówień, Rosja nie zrezygnuje dobrowolnie z prawa weta, a największe mocarstwa nadal będą omijać ONZ, ilekroć uznają, że skuteczniej lub korzystniej będzie działać poza jej strukturami.

Ale można odwrócić pytanie. Nie: „Ile konfliktów ONZ rozwiązała?”, lecz „Gdzie spotkałyby się dziś niemal wszystkie państwa świata, gdyby ONZ nie istniała?”. G7 reprezentuje najbogatszych, BRICS – rosnącą grupę mocarstw i państw Globalnego Południa, NATO jest sojuszem wojskowym, a szczyty regionalne z definicji kogoś wykluczają. Zgromadzenie Ogólne pozostaje jedynym miejscem, do którego niemal wszyscy mogą przyjechać.

Być może właśnie dlatego każdego września przywódcy, którzy przez cały rok zarzucają ONZ bezsilność, pakują walizki i lecą do Nowego Jorku. A mieszkańcy Manhattanu znów stoją w korkach – choć akurat to nie jest dla nich niczym nadzwyczajnym. Najwyraźniej, mimo wszystkich wad, świat wciąż nie wymyślił niczego lepszego.

Tomasz Deptuła

"Centrum świata" na Manhattanie

Gdy do Nowego Jorku zjeżdżają się przywódcy państw z całego świata, Siedziba Główna ONZ staje się na kilka dni centrum całego świata. Warto znać historię kompleksu budynków, w których nierzadko dzieją się rzeczy kluczowe dla globalnej polityki.

Siedziba Główna ONZ to kompleks budynków w stylu modernistycznym, wybudowany w latach 1948–1952, zlokalizowany na Manhattanie przy 760 United Nations Plaza, nad East River, pomiędzy East River Drive a First Avenue w Nowym Jorku. Należy do Organizacji Narodów Zjednoczonych, mieszcząc kierownictwa różnych agend tej organizacji, przede wszystkim sekretariat. Obiekt zaprojektowało gremium architektów, pod kierownictwem Wallace'a Harrisona. Ogólną koncepcję sylwetki sformułował Le Corbusier. Polskę reprezentował Maciej Nowicki.

STAŁ I SZKŁO

Dominantę architektoniczną zespołu stanowi wysoki prostopadłościan, w większości przeszklony. Stal i szkło są jedynymi elementami definiującymi fasadę główną tej części. Boczne fasady wykonano z żelbetu. Wieżowiec uzupełniają części horyzontalne – pawilony mieszczą-

ce m.in. sale konferencyjne. Wysokość budynku głównego wynosi 155 m, a składa się on z 39 kondygnacji. Budowę kompleksu rozpoczęto 14 września 1948, a ukończono 9 października 1952.

Siedzibę mają tu: Zgromadzenie Ogólne (General Assembly), Rada Bezpieczeństwa (Security Council), Rada Gospodarcza i Społeczna (Economic and Social Council), Rada Powiernicza (Trusteeship Council) oraz Sekretariat (Secretariat).

W USA, A JEDNAK POZA

Chociaż budowle fizycznie znajdują się w Nowym Jorku, czyli na terenie Stanów Zjednoczonych, obszar zajmowany przez siedzibę ONZ oraz wynajmowane przez nią budynki pozostają pod wyłączną administracją ONZ. Formalnie są one zatem eksterytorialne, co potwierdza umowa traktatowa z rządem USA. Jednakże w zamian za to, że obiektów strzeże nowojorska policja, straż pożarna, a ONZ korzysta rów-

Widok na Siedzibę Główną ONZ z perspektywy Long Island

niez z innych miejskich usług, Organizacja Narodów Zjednoczonych zgadza się uznawać większość lokalnych, stanowych i federalnych przepisów.

WYPROWADZKA Z NOWEGO JORKU?

Od czasu do czasu pojawiają się propozycje przeniesienia siedziby ONZ poza Nowy Jork. Skargi na obecną

lokalizację Organizacji Narodów Zjednoczonych składali dyplomaci, którzy mieli trudności z uzyskaniem wiz do Stanów Zjednoczonych, a także mieszkańcy Wielkiego Jabłka, skarżący się na niedogodności, gdy okoliczne drogi są zamykane z powodu wizytujących dygnitarzy. Propozycje pozostają jednak jak dotąd wyłącznie w sferze medialnej.

Oprac. KR

NOWY JORK

Weekend polskiej kultury w Amerykańskiej Częstochowie

Amerykańska Częstochowa w Doylestown w Pensylwanii po raz kolejny stała się miejscem wyjątkowego spotkania Polonii. Wrześniowy Polski Festiwal zgromadził rodziny, przyjaciół i miłośników polskiej kultury, oferując uczestnikom weekend pełen muzyki, tańca, tradycyjnych smaków i dobrej zabawy.

MATERIAŁY PRASOWE

Na terenie festiwalu nie brakowało atrakcji dla osób w każdym wieku. Goście mogli skosztować tradycyjnych polskich potraw, wśród których znalazły się m.in. pierogi, placiki, bigos i żurek. Muzyka na żywo oraz zabawa z DJ-em stworzyły atmosferę prawdziwego polskiego festynu, a spotkania przy wspólnym stole i muzyce były okazją do integracji całej polonijnej społeczności. Jednym z ważnych elementów festiwalu były występy zespołów folklorystycznych. Przez dwa dni na scenie prezentował się również Zespół Pieśni i Tańca „Galopka”, który

przedstawił publiczności różnorodny program obejmujący Krakowiaka, Poloneza, tańce regionalne z Lubelszczyzny oraz Suitę Podlaską i Spiską.

Dla publiczności występ „Galopki” był szczególną okazją do zobaczenia repertuaru, który zespół prezentował tego lata podczas Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie. „Galopka” znalazła się tam w gronie zespołów z całego świata, reprezentując Polonię ze Stanów Zjednoczonych podczas tego wyjątkowego wydarzenia.

muzyki, smakach tradycyjnych potraw i, oczywiście, tańcu.

Kolejna edycja festiwalu pokazała, że zainteresowanie polską kulturą wśród Polonii pozostaje silne, a wydarzenia takie jak to są doskonałą okazją do pielęgnowania tradycji i przekazywania jej kolejnym pokoleniom. Obecność zespołów takich jak Zespół Pieśni i Tańca „Galopka” przypomina, że polski folklor nie tylko żyje, ale również rozwija się tysiące kilometrów od Polski.

materiały prasowe

Podczas festiwalu w Doylestown tancerze „Galopki” zaprezentowali również najnowsze stroje ludowe, które wzbogaciły oprawę poszczególnych prezentacji i pozwoliły publiczności podziwiać bogactwo polskiego folkloru nie tylko poprzez taniec i muzykę, lecz także tradycyjne kostiumy regionalne.

Polski Festiwal w Amerykańskiej Częstochowie jest przykładem wydarzenia, które w wyjątkowy sposób łączy pokolenia. To czas, kiedy polska tradycja wychodzi poza scenę i staje się częścią wspólnego świętowania – przy dźwiękach polskiej

POMNIKI KULINSKI MEMORIALS

W służbie
polskim
rodzinom
w 3 stanach:
Nowy York,
New Jersey
i Pensylwania.

1-800-458-5467

Dr. Dariusz Nasiek, specjalista anestezjologii, leczenia bólu, instruktor narciarski, żeglarz, pilot.

RUCH TO LEK. BIERZ GO CODZIENNIE

Nie chodzi o to, żeby wyglądać młodziej, tylko żeby młodziej funkcjonować.

Wielu z nas myśli, że ćwiczenia służą wygląadowi. Im dłużej pracuję z pacjentami, tym bardziej wydaje mi się, że chodzi o coś zupełnie innego: o funkcjonowanie.

© DREAMSTIME

Ruch jest tak samo podstawowy jak oddychanie, jedzenie i sen

Aktywność fizyczna była jednym z czynników, które harwardzcy badacze wskazali jako sprzyjające zdrowemu starzeniu się — obok braku nałogów, prawidłowej masy ciała i dojrzałych sposobów radzenia sobie ze stresem. Nie jest to więc odkrycie, tylko potwierdzenie czegoś, co podejrzewaliśmy od dawna. Ale warto powiedzieć, o co dokładnie toczy się gra: o mięśnie, o mózg, o metabolizm, o równowagę i — na końcu — o niezależność. Celem nie jest zostanie sportowcem. Celem jest ochrona zdolności do robienia rzeczy, które nadają życiu sens. Spacer z przyjacielem. Podróż. Zabawa z wnukami. Wniesienie własnych zakupów po schodach. Młodsze ciało to nie ciało, które wygląda idealnie. To ciało, które wciąż daje wolność.

HARVARD STUDY OF ADULT DEVELOPMENT — W PIGULCE

- Start: 1938 rok, w środku Wielkiego Kryzysu. Badanie trwa do dziś
- Uczestnicy: od 724 osób do około 2500 — już trzy pokolenia
- Dyrektor: prof. Robert Waldinger, psychiatra Harvard Medical School. To już chyba trzeci dyrektor
- Główny wniosek: to jakość relacji międzyludzkich, a nie majątek czy sława, najlepiej przewiduje zdrowe i szczęśliwe starzenie się
- Drugi wniosek: samotność szkodzi ciału tak realnie jak palenie papierosów

TRZY WARUNKI, ŻEBY RUCH NIE USTAŁ

Pierwszy to regularność. Nie raz w tygodniu, tylko codziennie, najlepiej w kilku krótkich porcjach. Nikt nie potrzebuje na to godziny. Chociaż z perspektywy lat wydaje mi się, że czym więcej, tym lepiej.

Drugi to ból. Tu pozwolę sobie na uwagę zawodową, bo tym się zajmuję

na co dzień: jeżeli coś boli ponad miarę, ruch się zatrzyma, a razem z nim zatrzyma się cała reszta. Widziałem to setki razy. Opanowanie bólu nie jest luksusem ani fanaberią — jest warunkiem wstępnym mobilności. Jeśli coś Pana czy Panią boli tak, że rezygnuje z chodzenia, proszę o tym z kimś porozmawiać.

Trzeci to dostępność. Basen, siłownia, park powinny być blisko. I jeszcze jedno pytanie, które zadaję sobie sam i które warto zadać zawczasu: jeżeli kiedyś nie będę mógł prowadzić samochodu, jak dotrę tam, gdzie mogę się ruszać? Lepiej mieć na to odpowiedź wcześniej niż później.

I rzecz ostatnia. Nie narzekajmy, że coś jest za ciężkie, żeby się ruszyć. Ruch jest tak samo podstawowy jak oddychanie, jedzenie i sen. Nie może być wydarzeniem nadzwyczajnym; musi być częścią zwykłego dnia. Z czasem będzie coraz trudniej. To normalne. Ale nie przestawajmy.

Być może dlatego chodzenie do pracy to nie metafora. To też ruch. Prawda, że najczęściej w Ameryce do pracy jeździmy. Ale to też aktywność: żeby wyjść z domu, dojść, usiąść, wstać itd.

RUCH JAKO LEK — DAWKOWANIE

- Dawka: krótkie lub dłuższe porcje ruchu kilka razy dziennie, siedem dni w tygodniu
- Na co działa: mięśnie, mózg, metabolizm, równowaga, niezależność
- Warunek konieczny: ból opanowany na tyle, żeby nie przerywał aktywności
- Logistyka: miejsce do ćwiczeń w zasięgu spaceru lub komunikacji — z myślą o latach bez samochodu
- Jedyne prawdziwe przeciwwskazanie: choroba

W następnym odcinku: ludzie. Najbardziej zaskakujący wynik harwardzkiego badania — i najtrudniejszy do wprowadzenia w życie.

O AUTORZE

Dariusz Nasiek, MD, MBA — lekarz z potrójną specjalizacją amerykańską (anestezjologia, medycyna bólu, interwencyjne leczenie bólu), współzałożyciel praktyki Allied Neurology & Interventional Pain Practice (ANIPP). Praktyka działa od 2006 roku i przyjmuje pacjentów w pięciu miejscach: Englewood (185 Grand Ave., NJ 07631), Garfield, East Orange i Elizabeth w stanie New Jersey oraz Rego Park w Nowym Jorku. Zajmujemy się interwencyjnym leczeniem bólu, diagnostyką urazów mózgu oraz dokumentacją medyczno-prawną. Mówimy po polsku.

Pomagamy pacjentom – POMAGAMY – zapytajcie ich sami.

Ten cykl nie jest poradą medyczną dla konkretnego pacjenta. To zapis tego, czego uczę się sam, i zachęta do rozmowy z własnym lekarzem.

Źródła: Harvard Study of Adult Development (Harvard Medical School / Massachusetts General Hospital); R. Waldinger, M. Schulz, „Dobre życie” (The Good Life), 2023; materiały Harvard Gazette. Z pomaca Kloda.

Arthur's
FUNERAL CHAPELS, INC.

Artur Dybanowski
właściciel i menadżer

ARTHUR'S FUNERAL HOME
207 NASSAU AVE, BROOKLYN, NY 11222
718-389-8500
www.arthursfuneralhome.com

Oferujemy pełny zakres usług pogrzebowych na terenie metropolii Nowego Jorku i okolic. Zajmujemy się przewozem zwłok do Polski. Zapewniamy profesjonalną polską obsługę.

GENERAL PULASKI MEMORIAL PARADE COMMITTEE, INC.
NEW YORK CITY

★ **89th** ★

PULASKI DAY ★ PARADE ★

"For Our Freedom and Yours"
General Kosciuszko and General Pulaski
Soldiers of Liberty for Poland and America

SALUTING 250 YEARS OF AMERICAN INDEPENDENCE

★ ★ ★

GRAND MARSHAL 2026
HONORABLE
DR. IWONA KORGA

★ ★ ★

★ MASS: ★
SAINT PATRICK'S
CATHEDRAL
October 4, 2026
★ 9AM ★

★ PARADE: ★
5TH AVENUE
NEW YORK CITY
October 4, 2026
★ 12.30PM ★

★ WWW.PULASKIPARADE.ORG ★

NAJBOGATSI AMERYKANIE stają się coraz bogatsi

W Stanach Zjednoczonych najbogatsi stają się coraz bogatsi; 590 amerykańskich miliarderów było „zbyt biednych”, by znaleźć się na liście 400 najbogatszych magazynu „Forbes” – zauważa „USA Today”, komentując tegoroczny ranking największych krezusów w USA.

Fortuna Muska jest 5 milionów razy większa niż średni majątek amerykańskiej rodziny

Różnice majątkowe między „superboga-
czami”, a zwykłymi miliarderami pogłębiają się. 20 osób zajmujących najwyższe miejsca na liście „Forbesa” odpowiada za 50 proc. całego majątku ludzi z tego rankingu. Na liście przybyło 34 nowych miliarderów, których fortuny musiały przekraczać 4,4 mld dolarów, ale 10 pierwszych miejsc rankingu zajęli ci ludzie co zwykle – opisuje dziennik.

MUSK LIDEREM

Piąty rok z rzędu na 1. miejscu listy jest Elon Musk, który został pierwszym na świecie bilionerem po wejściu na giełdę jego firmy SpaceX, a obecnie jego majątek jest wyceniany na około 900 mld USD. Amerykański „Newsweek” policzył po debiucie giełdowym SpaceX, że wartość majątku jego właściciela jest porównywalna z rocznym PKB Szwajcarii.

John D. Rockefeller, jeden z najbogatszych ludzi w historii Ameryki, właściciel firmy Standard Oil, posiadał fortunę równą 1,5 proc. amerykańskiego PKB, a majątek Muska jest ponad dwa razy większy.

Za Muskiem uplasował się właściciel Amazona Jeff Bezos (378 mld dolarów), a dalej Larry Page – współzałożyciel Google'a (278 mld), Michael Dell – założyciel i szef Dell Technologies (263 mld), Sergey Brin – drugi współzałożyciel Google'a (256 mld), szef Mety i założyciel Facebooka Mark Zuckerberg (212 mld), Larry Ellison – współzałożyciel firmy Oracle (204 mld), Jensen Huang – szef i twórca Nvidii (199 mld), Steve Ballmer – były dyrektor wykonawczy Microsoftu (156 mld) i legendarny inwestor, były zef konglomeratu Berkshire Hathaway (144 mld dolarów).

EKSTREMALNE BOGACTWO

Laureat Nagrody Nobla z ekonomii, prof. Paul Krugman napisał niedawno na swoim substacku, że nigdy wcześniej miliarderzy w USA nie mieli tak dużo pieniędzy i władzy, ich wpływ w mediach są bez precedensu, „a to ekstremalne bogactwo zagraża demokracji”.

Po debiucie giełdowym SpaceX David Lay Williams, profesor politologii badający nierówności społeczne, ocenił na łamach „New York Timesa”, że fortuna Muska jest równa 3 proc. PKB USA i 5 mln razy większa niż średni majątek amerykańskiej rodziny. Ludzie próbują sobie wyobrazić jak wielki jest jego majątek. Niektórzy obliczyli, że gdyby ułożyć stos studolarowych banknotów wart bilion, to miałby on blisko 1093 km wysokości – zauważył Williams.

fit/ap (PAP)

NAJBOGATSI AMERYKANIE

1. Elon Musk (908 mld \$)
2. Jeff Bezos (378 mld \$)
3. Larry Page (278 mld \$)
4. Michael Dell (263 mld \$)
5. Sergey Brin (256 mld \$)
6. Mark Zuckerberg (212 mld \$)
7. Larry Ellison (204 mld \$)
8. Jensen Huang (199 mld \$)
9. Steve Ballmer (156 mld \$)
10. Warren Buffett (144 mld \$)

PLUMBING & HEATING

Licensed Master Plumber: **Andrzej Natkaniec**

- INSTALACJA NOWYCH BOILERÓW
- ZAMIANA BOILERÓW OLEJOWYCH NA GAZOWE
- USUWANIE VIOLATION
- RPZ/BACKFLOW PREVENTER INSTALACJA & COROCZNE SERWIS
- INSPEKCJE SYSTEMÓW LINII GAZOWYCH ZGODNIE Z LOCAL LAW 152

Firma ubezpieczona z licencją • Darmowe wyceny
Przyjmujemy credit cards.

718.326.9090

53-28 61st Street • Maspeth, NY 11378

INCOME TAX LEON FUKS

CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT

KSIEGOWY
MÓWI PO
POLSKU

POWAD 30 LAT PRAKTYKI ZAWODOWEJ.
PROFESJONALNE USŁUGI DLA OSÓB INDYWIDUALNYCH, FIRM I KORPORACJI.

- ☑ Rozliczenia podatkowe w tym lata ubiegłe
- ☑ Rozliczanie podatków dla korporacji i spółek
- ☑ Konsultacje dla nowych biznesów
- ☑ Reprezentacja w IRS (przy kontrolach podatkowych)
- ☑ Finansowe planowanie i porady podatkowe
- ☑ Księgowość dla biznesów
- ☑ Amerykańskie rozliczenia dla osób mieszkających poza USA

31-53 Crescent Street, Astoria NY 11106 | (718) 726-6080, (718) 726-8722 fax

Shook FUNERAL HOME, INC.

Family Owned & Operated since 1955
Honoring your loved ones with respect & dignity

639 Van Houten Avenue • Clifton, New Jersey 07013
(973) 471-9620 www.ShookFH.com

Nancy Shook Garreston, President NJ Lic. No. 3657
Roy B. Garreston, Manager NJ Lic. 3550

GABINET PSYCHOLOGII

Konsultacje | Ewaluacje | Testy | Diagnostyka | Psychoterapia

Dr ANDRZEJ TWARDOŃ
Psycholog, Mount Sinai, Roosevelt
The New School for Social Research

Mgr ANNA TWARDOŃ
Psychoterapeuta
Uniwersytet Jagielloński, New York University

646-823-3257 1140 Broadway, Manhattan, NY (at 26th Street)
Subway: N,R to 28th St. 6 to 28th St. or L to 14 St./Union Sq

(Polish / English)

Bezpłatna
konsultacja telefoniczna

Stres imigracyjny, nerwice, lęki, depresja, problemy osobiste i rodzinne,
opinie dla sądów, nałogi, choroby psychiczne, nauka medytacji
www.twardon.org • atwardon@gmail.com

Tony's Mufflers

Ogólna mechanika samochodowa

- Zbieżność • Hamulce • Elektronika samochodowa
- Amortyzatory • Opony • Układy wydechowe
- Spawanie SAMOCHODY AMERYKAŃSKIE I ZAGRANICZNE

201.893.1507 lub 973.471.8133

465 Main Ave • Wallington, NJ 07057

Polonia uczciła wrześniowe rocznice

Uroczystą akademią przedstawiciele polonijnych organizacji uczcili 87. rocznicę niemieckiej oraz sowieckiej napaści na Polskę, a także 25. rocznicę ataków terrorystycznych na World Trade Center. Okolicznościowa ceremonia miała miejsce przy pomniku Katyń 1940 w Jersey City i była zorganizowana przez Komitet Ochrony Pomnika i Obiektów Historycznych.

Pamiątkowe zdjęcie przedstawicieli polonijnych organizacji biorących udział w rocznicowej uroczystości

Okolicznościowe przemowy, hymny narodowe — polski i amerykański — patriotyczny program artystyczny oraz historyczne odczyty i pieśni znalazły się w programie uroczystości upamiętniającej tragiczne, wrześniowe rocznice związane z Polską i Stanami Zjednoczonymi. Odbyła się ona w niedzielę, 13 września, przy pomniku Katyń 1940 w Jersey City. Delegacje biorące udział w ceremonii złożyły również wieńce i kwiaty pod monumencie. Minutą ciszy uczczono pamięć bohaterów, którzy oddali życie w obronie naszej ojczyzny, a także fundatorów pomnika Katyń 1940, jego twórcy mistrza Andrzeja Pityńskiego oraz zagorzałych obrońców walczących w 2018 roku o jego pozostawienie na Exchange Place w Jersey City — radnego tego miasta Michaela Yuna i polonijnego działacza Janusza Sporka, a także zmarłego sybiraka Stanisława Sługockiego. Zaprezentowano również specjalną proklamację wydaną przez burmistrza Jersey City Jamesa Solomona oraz kopię tablicy, która niebawem zostanie zainstalowana na cokole pomnika Katyń 1940. Jest ona dedykowana nieżyjącemu obrońcy tego monumentu i zarazem radnemu Michaelowi Yunowi. W związku z tym w uroczystości uczestniczyła jego żona Jennifer Yun oraz kilku przedstawicieli miejskich z Jersey City. Prócz burmistrza były także: radna Elena Little, były radny, a obecnie honorowy prezes Komitetu Ochrony Pomnika i Obiektów Historycznych Richard Boggiano

wraz z byłymi asystentkami Daną Bonham i Pam Andes oraz Vernon Richardson, były asystent Michaela Yuna. W rocznicowej uroczystości wzięli również udział m.in.: wicekonsul Wiktor Cichecki, weterani, nestor Polonii, sybirak Fryderyk Dammont, przedstawiciele Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej oraz wielu polonijnych organizacji i instytucji, a także uczniowie i nauczyciele z polonijnych szkół z prezes Centrali Polskich Szkół Doksztakających dr Dorotą Andraką na czele.

PRZEBIEG CEREMONII

Uroczystość prowadziła prezes Komitetu Ochrony Pomnika Katyńskiego i Obiektów Historycznych i zarazem dyrektorka Polskiej Szkoły Doksztakającej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Jersey City Bogusława Huang wspierana przez swoich wychowanków: Alexandrę Szmacińską, Wiktorię Kożuch, Gabriela Trojanowskiego, Michała Drozda, Allana Skibę i Julię Skibę, która też współprowadziła uroczystość w języku angielskim. Ceremonia rozpoczęła się od odśpiewania hymnów narodowych, które wykonała Katarzyna Drucker. Następnie krótką modlitwę odmówił ks. Jerzy Zasłona, proboszcz parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wallington.

W trakcie rocznicowych obchodów ich główna organizatorka wyjaśniła cel uroczystości i przypomniała znaczące fakty historyczne dotyczące 87. rocznicy niemieckiej oraz

sowieckiej napaści na Polskę, a także 25. rocznicy ataków terrorystycznych na World Trade Center. "Gdyby nie było 17 września 1939 roku to nie byłoby zbrodni ludobójstwa w Katyniu i nie byłoby tragedii pod Smoleńskiem w 2010 roku" — podkreśliła Bogusława Huang, wskazując na związek przyczynowo-skutkowy tych wydarzeń. Wspomniała również o ataku na WTC. "17 września 1939 roku Rosjanie wbili przysłowiowy bagiet w plecy narodu polskiego, a 11 września 2001 roku podobny symboliczny bagiet terroryści wbili

Wśród osób składających wieńce byli m.in. przedstawiciele PSFCU (menedżer oddziału w Linden Izabela Spólnik-Zuska (pierwsza z lewej), i Arkadiusz Stokłosa, menedżer oddziału w Union). Na zdjęciu także (od lewej): Bogusława Huang, dr Dorota Andraka i Jadwiga Kopala)

w plecy wolności Ameryki Północnej Stanów Zjednoczonych atakując Wall Trade Center, Pentagon i Pensylwanię" — zaznaczyła prowadząca rocznicową uroczystość. Po jej przemowie Agnieszka Skiba odczytała Apel Poległych, a minutą ciszy uczczono ich pamięć. Z kolei Halina Jaworska, kuzynka twórcy pomnika Katyń 1940, mistrza Andrzeja Pityńskiego wyrecytowała piękny wiersz jaki napisała tuż po atakach terrorystycznych na WTC.

Następnie zaprezentowano tablicę dedykowaną nieżyjącemu obrońcy katyńskiego monumentu Michaelowi Yunowi, na której widnieje napis: "Ku pamięci radnego Michaela Yuna, niezłomnego lidera i oddanego sługi publicznego, który działał na rzecz zachowania Pomnika Katyńskiego na Exchange Place". Później burmistrz Jersey City James Solomon wraz z radną Eleną Little wręczył na ręce Bogusławy Huang okolicznościową proklamację. W trakcie swojego przemówienia wspominał o znaczeniu pomnika Katyń 1940 dla miasta Jersey City, a także czas walki o pozostawienie go na Exchange Place, w której również uczestniczył. Mówił też o 25. rocznicy ataków na WTC. Po jego wystąpieniu i przekazaniu proklamacji głos zabrał wicekonsul Wiktor Cichecki, który przybliżył wiadomości na temat zbrodni w Katyniu oraz podkreślił znaczenie walki Polonii o utrzymanie pamięci o tym ludobójstwie. "Katyń jest symbolem niezwyklej siły i niezłomności narodu polskiego, jego woli przetrwania nawet w najtrudniejszych momentach historii. Choć zbrodnia ta była wymierzona także w przyszłość wolnej Polski, Sowieciom nie udało się złamać naszego ducha ani odbierać nadziei na wolność" — podkreślił dyplomata.

Przemówienie wygłosił także naczelny komendant Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce Tadeusz Antoniuk. Wspomniał o zbrodni katyńskiej, o okupacji niemieckiej i sowieckiej, i o tym, że w komunistycznej Polsce wszystko co było związane z Rosją, było tematem tabu. "Nam nie wolno było się o tym uczyć. Wiedzieliśmy o niemieckiej napaści na Polskę z 1 września 1939 roku i o tym nas uczyli. Jednak do 1990 roku w żąd-

nej podstawie programowej nie było mowy o tym, że sowiecka Rosja do 1941 roku był a drugim okupantem w Polsce" – podkreślił naczelny komendant SWAP, zwracając się przede wszystkim do młodzieży i dzieci. Pod koniec uroczystości głos zabrała dr Dorota Andracka, która przekazała wyrazy wdzięczności skierowane do organizatorów i uczestników rocznicowych obchodów, a zwłaszcza do młodzieży szkolnej, ich rodziców i nauczycieli. "Za to, że krzpicie polskość w sercach, że jesteście zawsze na tych uroczystościach, oraz że możemy mieć żywą lekcję historii, za to wam bardzo serdecznie dziękuję" – podkreśliła prezes Centrali Polskich Szkół Doksztalających.

W trakcie ceremonii odbyła się także część artystyczna przygotowana i przedstawione przez uczniów oraz nauczycieli z Polskiej Szkoły Doksztalającej Gniazda 946 Sokółów Polskich w Ameryce w Manville. Z kolei baryton Wojciech Bonarowski zaśpiewał napisany i skomponowany przez siebie patriotyczny utwór "Brońmy Polski to nasz dom". Na zakończenie części oficjalnej modlitwę odmówił ks. Jarosław Koch z Filadelfii. Towarzyszyli mu pozostali duchowni uczestniczący w uroczystości, ks. Wojciech Kotowicz, rektor seminarium z Olsztyna, ks. Carlos Briceno, proboszcz parafii św. Antoniego w Northvale oraz ks. Jerzy Zasłona. Po zakończeniu uroczystości, jej uczestnicy mogli się posilić smacznymi kanapkami. Ich sponsorem był wielki polonijny patriota Michał Krzemień, który mimo swojej niepełnosprawności zawsze uczestniczy we wszystkich ważnych wydarzeniach rocznicowych i kościelnych.

Uczniowie i nauczyciele z różnych polonijnych szkół z prezes CPSD dr Dorotą Andracką (druga z prawej)

KWIATY I WIAZANKI

Nieodłącznym elementem rocznicowych obchodów zawsze jest złożenie kwiatów i biało-czerwonych wiazańek pod pomnikiem Katyn 1940. Wśród delegacji różnych organizacji i instytucji, które w ten sposób upamiętniły ofiary mordu katyńskiego, deportacji na Sybir oraz tragedii smoleńskiej byli m.in.: wicekonsul Wiktor Cichecki, radni Jersey City, przedstawiciele Komitetu Ochrony Pomnika Katyńskiego i Obiektów Historycznych, przedstawiciele rodzin katyńskich Bogumiła i Adam Matuszewscy, Aleksandra Szmacińska, wnuczka śp. sybiraka Stanisława Sługockiego, rodzina Paszkowskich reprezentująca rodziny zesłańców na Sybir, a także przedstawiciele: Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kre-

dytowej, KPA, organizacji Wolność i Solidarność, Zjednoczenia Polaków w Ameryce, Komitetu Głównego Parady Pułaskiego, Przedstawiciele

Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, Zjednoczenia Polaków w Ameryce, motocykliści z klubu Husaria RC, a także liczne polonijne szkoły na czele z prezes CPSD dr Dorotą Andracką. Wśród polonijnych placówek oświatowych, składających pod pomnikiem kwiaty i wieńce były: PSD im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Jersey City, PSD im. Henryka Sienkiewicza na Brooklinie, PSD Gniazda 946 Sokółów Polskich w Ameryce w Manville, PSD im. Karola Wojtyły w Linden, PSD im. św. Michała w Lyndhurst, PSD im. Aleksandra Janty-Polczyńskiego w Lakewood, PSD im. Marii Konopnickiej na Greenpoincie, a także Polska Szkoła Sobotnia przy parafii św. św. Cyryla i Metodego na Greenpoincie, a także Polska Szkoła im. św. Stanisława Kostki w Wallington, Szkoła Języka i Kultury Polskiej im. św. Stanisława Kostki w Garfield, Akademia Jana Pawła II w Keyport oraz Dziecięcy Zespół Pieśni i Tańca "Maki" z Lakewood.

Wojtek Maślanka

Wśród osób składających wieńce była Jadwiga Kopala reprezentująca m.in. Komitet Główny Parady Pułaskiego

OKTOBERFEST

OCTOBER 10, 2026

DOORS OPEN 7:30 PM

CRACOVIA MANOR

196 MAIN AVE, WALLINGTON, NJ 07057

MUSIC-FOOD-DANCE

TICKETS: \$85/PERSON
CASH BAR: PIWO Z BECZKI/ BEER ON TAP

COSTUMES WELCOME!
COME CELEBRATE OKTOBERFEST WITH US!
WEAR A COSTUME AND RECEIVE A FREE BEER TICKET!

TICKETS & RESERVATION
(201)-757-2429
WWW.CRACOVIAMANORNJ.COM/EVENTS

KRAKÓW – DĘBNIKI | DOM NA SPRZEDAŻ**Dom dwurodzinny – 256 m² + działka 6 arów**

8 pokoi • 2 kuchnie • 3 łazienki • garaż • ogród
 3 kondygnacje • fotowoltaika • spokojna, zielona okolica.
 Idealny dla dwóch rodzin lub rodziny wielopokoleniowej.
 Cena: 3 000 000 zł – do negocjacji

Kontakt:**Danuta: +48 500 749 456, Bogdan: +48 796 003 438****LOOKING FOR
CLEANING PERSON****1 bedroom apartment in Manhattan****Call:****646-644-0156****- leave a message**

26/09/2026

**FIRMA
Z GREENPOINT**

poszukuje pracowników

- mechaników/kierowców do pracy
 na płaskich dachach.

Osoby zainteresowane prosimy
 o kontakt telefoniczny pod numerem:

516 852 5570

25/09/2026

**MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA
– GLENDALE**

Do wynajęcia 1-bedroom apartment w Glendale.
 Dogodna lokalizacja, blisko sklepów i komunikacji.

Czynsz: \$2,200 miesięcznie
 Gaz i prąd płatne dodatkowo.

Kontakt: 917-617-6790

09/10/2026

nowy dziennik

POLISH WEEKLY

ZAMÓW PRENUMERATĘ!

- bądź na bieżąco - czytaj Nowy Dziennik
- wersja elektroniczna i papierowa
- czytasz bez wychodzenia z domu
- najlepsze ceny

Wersja pdf

Tylko \$50/rok

Wersja papierowa

Tylko \$120/rok

Napisz do nas: prenumerata@dziennik.com**Zadzwoń: 732-943-0223**W dniu publikacji w gazecie ogłoszenia umieszczone są na naszej stronie internetowej www.dziennik.com**OGŁOSZENIA DO NOWEGO DZIENNIKA PRZYJMOWANE SĄ RÓWNIEŻ:**

SIEDZIBA GŁÓWNA
 CLARK
 10 Schindler Road
 Clark, NJ 07066

Dział Ogłoszeń i Reklamy:
advertising@dziennik.com
 tel. 212-594-2266

Elżbieta Popławska
 Tel. (347) 341-2217

Wojciech Maślanka
 Tel.: (347) 602-3622
 e-mail: wm@dziennik.com

Zbigniew Semczyk
 Greenpoint 67 West St.,
 pokój 47 B (blisko Greenpoint Ave.)
 tel. (718) 389-6117
 (proszę umawiać się telefonicznie)

DISCLAIMER: „Nowy Dziennik” assumes the statements made in classified advertisements are accurate, but cannot investigate them and assumes no responsibility or liability concerning their content. The Publisher reserves the right to decline, withdraw, or edit advertisements. Every effort will be made to avoid mistakes, but responsibility cannot be accepted for clerical or printing errors.

ZRZECZENIE SIĘ ODPOWIEDZIALNOŚCI: „Nowy Dziennik” zakłada, że informacje podane w ogłoszeniach są zgodne z prawdą. Jednak nie jest w stanie sprawdzać ich prawdziwości i brać odpowiedzialności za ich treść. Wydawca ma prawo do odmówienia, wycofania lub przedręgowania treści ogłoszenia. Wydawca dochowa wszelkich starań, by uniknąć pomyłek, ale nie ponosi odpowiedzialności za błędy w druku.

PIASEK DWUKROTNIĘ ZACHWYCIŁ PUBLICZNOŚĆ

Andrzej Piaseczny, bardziej znany jako Piasek, wystąpił w piątek, 18 września, podczas Bankietu Marszałkowskiego w The Venetian w Garfield, NJ. Z kolei w sobotę, 19 września koncert w Centrum Polsko-Słowiańskim na Greenpoincie.

"Myślę, że jest niedosyt, i to zarówno po jednej, jak i po drugiej stronie. Wystąpiłem tylko z 20 minutowym repertuarem i w momencie gdy ludzie się świetnie rozkręcili musiałem kończyć. No ale to był taki gościnny występ podczas bankietu, co dla mnie było też pewnym nowym doświadczeniem. Myślę, że mimo wszystko było to bardzo sympatyczne spotkanie i przeżycie" – powiedział "Nowemu Dziennikowi" bezpośrednio po koncercie Andrzej Piaseczny. Występ ten odbył się 18 września podczas Bankietu Marszałkowskiego. "Jutro na pewno będzie pełny koncert i zupełnie inna sytuacja. Wte-

dy kontakt z ludźmi będzie bardziej bezpośredni i będę mógł zaprezentować o wiele większy repertuar" – dodał artysta.

W Centrum Polsko-Słowiańskim faktycznie występ był o wiele dłuższy i bogatszy repertuarowo. Jednak w obu miejscach publiczność świetnie się bawiła i wraz z Piaskiem śpiewała znane przeboje, które wylansował solowo, z Robertem Chojnackim a nawet na początku swojej kariery z zespołem Mafia.

Wojtek Maślanka

WOJTEK MAŚLANKA, MAGDALENA STEFANOWICZ, KAZIMIERZ SZOSLER

HOROSKOP

♈

Baran (21.03-19.04)

Osoby spod znaku Barana czeka ciekawy tydzień. Merkury pomoże im odkrywać sekrety, także zawodowe. Od środy Słońce pomaga zmieniać stare schematów. W weekend za to czas na odpoczynek. W sobotę podczas pełni lepiej unikać dyskusji i zajmować się rozwojem oraz własnymi sprawami. Intuicja nie kłamie i warto się jej słuchać.

♉

Byk (20.04-20.05)

Osoby spod znaku Byka wpadną na odkrywcze pomysły, ale jeszcze będą trzymać je w tajemnicy. Do środy lepiej unikać dyskusji z upartymi osobami i zająć się zarabianiem pieniędzy. W weekend czas na duchowe sprawy.

♊

Bliźnięta (21.05-21.06)

Osoby spod znaku Bliźniąt będą w dobrym nastroju i nie przegapią okazji do zabawy. Warto odpocząć, zwłaszcza jeśli ostatnio osoby spod znaku Bliźniąt miały więcej pracy. W kinie czy na wystawie możliwe nowe znajomości, ale też różne stare relacje mogą okazać się interesujące.

♋

Rak (22.06-22.07)

Osoby spod znaku Raka potrzebują spokoju i odpoczynku. Mars w ich znaku zachęca do cięższej pracy, ale warto też zająć się psychiką i zdrowiem. W miłości spokojniej i dopiero w weekend nadejdzie dobry czas na randki. Sobotnia pełnia sprzyja zabawie, ale lepiej unikać napięć i konfliktów. Jeśli ktoś manipuluje i plotkuje, nie ma co go słuchać.

♌

Lew (23.07-22.08)

Osoby spod znaku Lwa będą dbać o innych. Dzięki temu uda się zakończyć różne spory i atmosfera stanie się przyjazna. W weekend lepiej jednak zająć się rozrywką, a nie porządkami. W sobotę pełnia sprzyja miłości, a przyjaciele też będą mieli dobre pomysły. Sport lub wyjazd pomoże osobom spod znaku Lwa szybko zregenerować siły.

♍

Panna (23.08-22.09)

Osoby spod znaku Panny postanowią mniej się przemęczać, będą chciały podreperować kondycję i zdrowie. Emocjach mogą być bardzo intensywne, warto się w nie wsłuchać. Tydzień sprzyja regeneracji i drobnym porządkom, uda się nadrobić różne zaległości.

♎

Waga (23.09-22.10)

Osoby spod znaku Wagi postanowią lepiej zadbać o swoje sprawy. W środę Słońce wkroczy do ich znaku i doda odwagi. Ktoś będzie zaskoczony, że osoby spod znaku Wagi mają aż tyle pewności siebie. Merkury też sprzyja udanym negocjacjom.

♏

Skorpion (23.10-21.11)

Osoby spod znaku Skorpiona podejmą mądre postanowienia dotyczące diety i stylu życia. Wenus sprzyja zapisywaniu się na szkolenia czy wizyty u specjalistów. W relacjach mniej czasu na wspólne sprawy, ale nie ma co szukać na siłę powodów do zmartwień.

♐

Strzelec (22.11-21.12)

Osoby spod znaku Strzelca poświęcą innym ludziom więcej czasu. Będą pomagać i ktoś poczuje się bezpieczny. Warto też trochę bardziej pilnować zawodowych spraw, bo niespodziewana propozycja okaże się korzystna. W weekend idealny czas na odpoczynek.

♑

Koziorożec (22.12-19.01)

Osoby spod znaku Koziorożca mają przed sobą pracowity tydzień. Uda się załatwić urzędowe sprawy i wybrnąć z zaległości, choć z powodu Marsa chwilami może być nerwowo. Od środy więcej okazji do ciekawych spotkań.

♒

Wodnik (20.01-18.02)

Osoby spod znaku Wodnika będą miały wspaniałe pomysły, bo do środy Księżyc przebywa w ich znaku. Pieniądze będą ważne i nie powinno ich zabraknąć, choć w tym tygodniu możliwe więcej wydatków na różne domowe sprawy. Koniec tygodnia na szczęście sprzyja odpoczynkowi.

♓

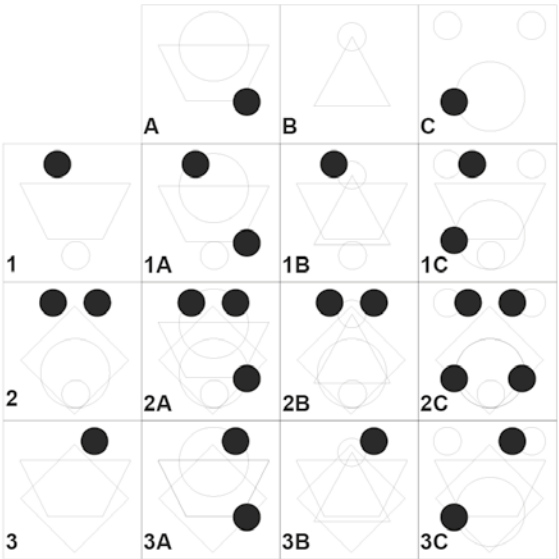
Ryby (19.02-20.03)

Osoby spod znaku Ryb będą miały wokół siebie prawdziwych przyjaciół. Od czwartku do soboty Księżyc w ich znaku sprzyja miłości, zabawie i udanym imprezom. W weekend warto jednak skupić się także na duchowych sprawach.

QUIZ

SIATKA

Na przedstawionej siatce rysunek w kwadracie 1A powstaje przez nałożenie kwadratów 1 i A, rysunek 1B przez nałożenie kwadratów 1 i B itd. Jeden z rysunków jest niepoprawny. Który?

PIRAMIDKA

PRAWOSKOŃNIE:

- 1) Obumarcie tkanki lub narządu; nekroza
- 2) ... Kubica, kierowca Formuły 1
- 4) „Wilcze” wykopane dla wroga

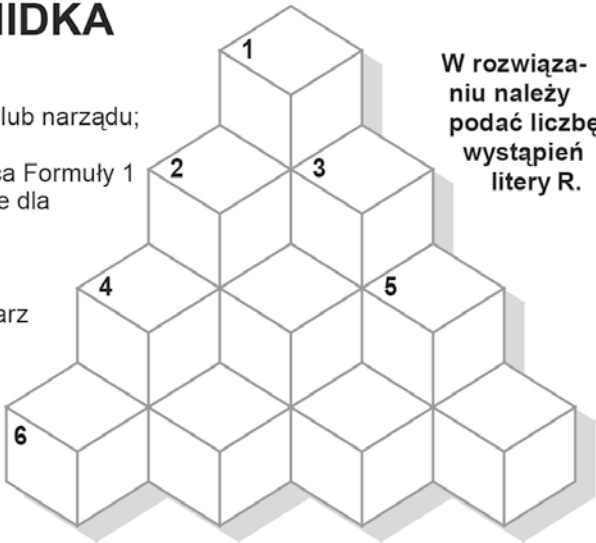
LEWOSKOŃNIE:

- 1) Diego, słynny piłkarz argentyński
- 3) Średniowieczny wędrowny aktor
- 5) Ukochany Sawy

POZIOMO:

- 6) Np. pieśniarka

W rozwiązaniu należy podać liczbę wystąpień litery R.

UŚMIECHNIJ SIĘ

Spotyka się dwóch kolegów po długim czasie.

- Jak żyjesz? Co dobrego u ciebie? Opowiadaj!

- Co tu mówić...? Pcha się tę biedę!

- Żartujesz?! O jakiej biedzie ty mówisz? Zawsze ci się układało!

- Ale w małżeństwie mi się nie układa.

- Nie wierzę, przecież z Goską zawsze świata poza sobą nie widzieliście!

- Kiedyś tak było. Teraz mam podejrzenie, że mnie zdradza.

- Dlaczego tak myślisz?

- Już ci to wytłumaczę! Mam taką pracę, że ciągle muszę zmieniać miejsce zamieszkania. Trzy lata w Nowym Jorku, dwa w Chicago, dwa w Los Angeles, trzy w Phoenix i teraz znowu Nowy Jork.

- No i co z tego? Przecież jeździcie razem!

- Tak! Tylko, że w tych wszystkich miejscach, przesyłki do domu przynosił ten sam listonosz!

Wędkarz wybrał się zimą nad jezioro. Wycina przerebel i zarzuca wędkę. Mija godzinę i nic, tylko cały przemarzł. Nagle przychodzi drugi wędkarz, wycina przerebel tuż obok i zarzuca wędkę. Po chwili; jedna rybka, druga, trzecia... Ten pierwszy zdenerwowany mówi:

- Ja już tu jestem godzinę, cały zmarzłem, nic nie złowiłem, a ty sobie tu przychodzisz i po chwili złowiłeś tyle ryb. Jak to robisz?!

- Ło!a!u!m!a!e m!e!m!e!

- Co?

- Ło!a!u!m!a!e m!e!m!e!

- Co?!

Ten drugi nagle wypluwa coś z ust i krzyczy:

- Robaki muszą być ciepłe!

Do miasta przyjechał ze wsi dziadek i rodzina wysłała go do teatru. Gdy wrócił, rodzina pyta:

- No i jak, podobało się dziadkowi w teatrze?

- Bardzo mi się podobało! A najbardziej na końcu, kiedy dawali płaszcze! Wziąłem trzy!

CZY ZNASZ WSZYSTKICH PREZYDENTÓW USA?

Z okazji przypadającego w tym roku 250-lecia Stanów Zjednoczonych przygotowujemy dla Was testy na wiedzę o historii USA. W poprzednim numerze sprawdzaliśmy Waszą znajomość amerykańskich stanów i ich stolic, a dziś pora na wszystkich prezydentów w historii kraju!

Pomnik Mount Rushmore National Memorial przedstawia głowy czterech prezydentów USA

Urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych sprawowało dotąd 45 osób. Różnica pomiędzy liczbą osób a numeracją prezydentów (obecnie urząd ten sprawowany jest przez 47. prezydenta) wynika z faktu, że dwóch prezydentów urząd sprawowało dwukrotnie.

Dwadzieścia jeden amerykańskich stanów może poszczycić się tym, że to na ich terenie urodził się jeden lub więcej prezydentów USA. Liderem jest tu Wirginia, z której pochodziło aż ośmiu prezydentów. Jeśli chodzi o Nowy Jork, to było ich pięciu, a z New Jersey – jeden.

Jeśli chodzi o przynależność partyjną, to 20 prezydentów było republikanami, 17 demokratami, 4 demokratycznymi republikanami, 4 wigami, jeden był federalistą i jeden – bezpartyjnym.

Tyle, jeśli chodzi o ciekawostki – pora na test! Oto lista 47 prezydentów USA – dla ułatwienia podaliśmy w nawiasie daty, w których dany prezydent sprawował urząd, a także partię polityczną, którą reprezentował. Mamy świadomość, że test jest nie lada wyzwaniem – już poprawne wskazanie połowy prezydentów będzie naprawdę dobrym wynikiem! Każdy wynik powyżej 30 poprawnych odpowiedzi robi wrażenie, natomiast przed tymi, którzy są w stanie wskazać 40 lub więcej prezydentów – czapki z głów!

UWAGA! Poprawne odpowiedzi znajdziecie na dole następnej strony.

Powodzenia!

Redakcja „Nowego Dziennika”

Nr	Prezydent	Lata kadencji	Przynależność partyjna
1.		1789 – 1797	bezpartyjny
2.		1797 – 1801	federalista
3.		1801 – 1809	demokratyczny republikanin
4.		1809 – 1817	demokratyczny republikanin
5.		1817 – 1825	demokratyczny republikanin
6.		1825 – 1829	demokratyczny republikanin
7.		1829 – 1837	demokrata
8.		1837 – 1841	demokrata
9.		1841 – 1841	wig

Nr	Prezydent	Lata kadencji	Przynależność partyjna
10.		1841 – 1845	wig
11.		1845 – 1849	demokrata
12.		1849 – 1850	wig
13.		1850 – 1853	wig
14.		1853 – 1857	demokrata
15.		1857 – 1861	demokrata
16.		1861 – 1865	republikanin
17.		1865 – 1869	demokrata
18.		1869 – 1877	republikanin
19.		1877 – 1881	republikanin
20.		1881 – 1881	republikanin
21.		1881 – 1885	republikanin
22.		1885 – 1889	demokrata
23.		1889 – 1893	republikanin
24.		1893 – 1897	demokrata
25.		1897 – 1901	republikanin
26.		1901 – 1909	republikanin
27.		1909 – 1913	republikanin
28.		1913 – 1921	demokrata
29.		1921 – 1923	republikanin
30.		1923 – 1929	republikanin
31.		1929 – 1933	republikanin
32.		1933 – 1945	demokrata
33.		1945 – 1953	demokrata
34.		1953 – 1961	republikanin
35.		1961 – 1963	demokrata
36.		1963 – 1969	demokrata
37.		1969 – 1974	republikanin
38.		1974 – 1977	republikanin
39.		1977 – 1981	demokrata
40.		1981 – 1989	republikanin
41.		1989 – 1993	republikanin
42.		1993 – 2001	demokrata
43.		2001 – 2009	republikanin
44.		2009 – 2017	demokrata
45.		2017 – 2021	republikanin
46.		2021 – 2025	demokrata
47.		2025 –	republikanin

Niepokojące skutki uboczne stosowania Ozempicu?

Zmiany cyklu miesięczkowego, uderzenia gorąca, dreszcze i zmęczenie należą do niepożądanych objawów zgłaszanych przez osoby przyjmujące leki z grupy agonistów receptora GLP-1, które mogą być niedostatecznie uwzględnione w badaniach klinicznych i oficjalnych informacjach – informuje „Nature Health”.

DREAMSTIME

Niepokojące sygnały pochodzą od osób, które stosowały m.in. Ozempic i Wegovy

Badanie przeprowadzili naukowcy z University of Pennsylvania (USA). Przeanalizowali ponad 400 tys. wpisów na Reddite, popularnym internetowym forum dyskusyjnym. Pochodziły one od niemal 70 tys. użytkowników i zostały opublikowane w ciągu pięciu lat. Dotyczyły stosowania semaglutynu, obecnego m.in. w Ozempicu i Wegovy, oraz tirzepatytu, stosowanego m.in. w Mounjaro i Zepbound. Leki te wykorzystuje się w leczeniu cukrzycy typu 2 i otyłości, a w ostatnich latach liczba przyjmujących je osób gwałtownie wzrosła. Autorzy chcieli sprawdzić, czy w internetowych relacjach pacjentów pojawiają się objawy, które mogły umknąć w badaniach klinicznych i oficjalnych systemach zgłaszania działań niepożądanych.

Do przeanalizowania tak dużej liczby wypowiedzi wykorzystali modele językowe, które pozwalały przełożyć potoczne opisy dolegliwości na odpowiadające im terminy medyczne. Dzięki temu np. wpisy o ciągłym marznieniu czy dreszczach można było zaliczyć do określonych kategorii działań niepożądanych.

Okazało się, że ok. 44 proc. użytkowników opisywało co najmniej jedno działanie niepożądane. Najczęściej były to dolegliwości żołądkowo-jelitowe, w tym nudności, które należą do dobrze znanych skutków stosowania semaglutynu i tirzepatytu.

Pojawiły się jednak również objawy słabiej opisane w dotychczasowych badaniach. Blisko 4 proc. użytkowników zgłaszających skutki uboczne

wspominało o problemach związanych z układem rozrodczym, w tym nieregularnych miesiączkach, krwawieniach między miesiączkami i obfitych krwawieniach.

DRESZCZE I ZMĘCZENIE

Odnutowywano również doniesienia o zaburzeniach odczuwania temperatury, takich jak dreszcze, nietypowe uczucie zimna, uderzenia gorąca czy objawy przypominające gorączkę.

Uwagę badaczy zwróciło także zmęczenie. Było drugim najczęściej zgłaszanym objawem w analizowanych wpisach, choć w badaniach klinicznych stosunkowo rzadko występowało z częstością przekraczającą próg raportowania.

Zdaniem autorów szczególnie interesujące są doniesienia dotyczące miesiączkowania i regulacji temperatury ciała. Oba te procesy są bowiem częściowo kontrolowane przez podwzgórze, czyli obszar mózgu uczestniczący także w regulowaniu głodu i gospodarki hormonalnej, na który oddziałują badane leki.

Jak podkreślili, nie oznacza to jednak, że to na pewno te środki powodują wymienione objawy. Uzyskane wyniki są przede wszystkim wskazówką, jakie problemy warto dokładniej sprawdzić w kolejnych, kontrolowanych badaniach. W ich opinii zgromadzony zbiór relacji pacjentów był na tyle duży, że może ujawnić sygnały, którym warto przyjrzeć się bliżej.

Autorzy dodali też, że analiza internetowych dyskusji może być ważnym uzupełnieniem tradycyj-

nych sposobów monitorowania bezpieczeństwa leków. Pacjenci nie zgłaszają wszystkich dolegliwości lekarzowi, producentowi czy odpowiednim instytucjom, ale często dzielą się nimi z innymi osobami w internecie.

Jednocześnie zaznaczyli, że analiza internetowych wpisów nie zastępuje badań klinicznych, które pozostają podstawowym sposobem oceny skuteczności i bezpieczeństwa leków. Może jednak szybciej wychwytywać objawy, które ujawniają się dopiero wtedy, gdy preparat zaczyna być stosowany przez bardzo dużą liczbę osób. – Badania kliniczne to złoty standard, ale z natury są powolne. Nie jest to ich zamiennik, ale ta metoda pozwala działać znacznie szybciej – powiedział współautor publikacji prof. Sharath Chandra Guntuku.

Katarzyna Czechowicz (PAP)

DIETA KETO

Spośród trzech diet pomagających zredukować wagę, dieta o niskiej zawartości węglowodanów przyniosła największe korzyści w badaniu klinicznym. Po kilku miesiącach połowa osób żywiących się według jej zasad przestała spełniać kryteria stanu przedcukrzycowego.

Naukowcy z Washington University School of Medicine przeprowadzili badanie kliniczne z udziałem 42 osób z otyłością, stłuszczeniem wątroby oraz stanem przedcukrzycowym. W badaniu tym sprawdzili skuteczność trzech diet w odchudzaniu. Część uczestników odżywiała się według diety ketogenicznej – o niskiej zawartości węglowodanów i wysokiej zawartości tłuszczu. Tylko 4 proc. kalorii pochodziło w tym przypadku z węglowodanów, a 73 proc. z tłuszczu. Ta dieta zawiera m.in. sporą dawkę tłuszczów zwierzęcych. Inni stosowali dietę niskotłuszczową, a pozostali odżywiali się według stylu śródziemnomorskiego.

Każda z diet poskutkowała wyraźnym spadkiem masy ciała, poprawą wrażliwości na insulinę oraz zdolności do kontrolowania poziomu glukozy. Pod względem korzyści stosowanie diety ketogenicznej przyniosło jednak najlepsze rezultaty.

ODPOWIEDZI DO TESTU NA STRONIE 25:

Prezydenci USA:

1. George Washington, 2. John Adams, 3. Thomas Jefferson, 4. James Madison, 5. James Monroe, 6. John Quincy Adams, 7. Andrew Jackson, 8. Martin Van Buren, 9. William Henry Harrison, 10. John Tyler, 11. James Polk, 12. Zachary Taylor, 13. Millard Fillmore, 14. Franklin Pierce, 15. James Buchanan, 16. Abraham Lincoln, 17. Andrew Johnson, 18. Ulysses Grant, 19. Rutherford Hayes, 20. James Garfield, 21. Chester Arthur, 22. Grover Cleveland, 23. Benjamin Harrison, 24. Grover Cleveland, 25. William McKinley, 26. Theodore Roosevelt, 27. William Taft, 28. Woodrow Wilson, 29. Warren Harding, 30. Calvin Coolidge, 31. Herbert Hoover, 32. Franklin Delano Roosevelt, 33. Harry Truman, 34. Dwight Eisenhower, 35. John F. Kennedy, 36. Lyndon B. Johnson, 37. Richard Nixon, 38. Gerald Ford, 39. Jimmy Carter, 40. Ronald Reagan, 41. George H. W. Bush, 42. Bill Clinton, 43. George W. Bush, 44. Barack Obama, 45. Donald Trump, 46. Joe Biden, 47. Donald Trump

CZARNE ZŁOTO W PŁYNIE – NARODOWY DZIEŃ KAWY

500 milionów filiżanek lub kubków kawy – tyle wypijają dziennie mieszkańcy USA. Jest to bez wątpienia jeden z ulubionych napojów Amerykanów. A skoro 29 września obchodzimy Narodowy Dzień Kawy, to postanowiliśmy przybliżyć niesamowitą historię tego wspaniałego naparu!

DREAMSTIME

Wielu z nas wprost nie wyobraża sobie dnia bez porannej kawy

Kawa to napój sporządzany z palonych, a następnie zmielonych lub poddanych instantyzacji ziaren kawowca. Kawa wywodzi się z Etiopii, w Europie pojawiła się około XVI wieku, po czym rozprzestrzeniła się na cały świat. Jest to jedna z najpopularniejszych używek na świecie i główne źródło kofeiny.

DO EUROPY I AMERYKI

Owoce kawowca wykorzystywane były w Etiopii już w I tysiącleciu p.n.e. Spożywano je gotowane z dodatkiem masła i soli, lecz nie uprawiano, tylko zbierano ze stanowisk naturalnych. Przypuszcza się, że w XIII lub XIV wieku przywiezione zostały przez kupców arabskich do Jemenu. Prawdopodobnie tam opracowano metodę preparowania nasion przez prażenie i wytwarzanie z nich napoju, który Beduini rozpowszechnili w całej Arabii. Trudno określić dokładnie kiedy kawa po raz pierwszy trafiła do Europy. Można jednak z pewnością stwierdzić, że stała się ona dostępna jeszcze w XVI wieku. Jej import był zasługą dwóch kompanii wschodnioindyjskich: brytyjskiej i holenderskiej. Pierwszą kawiarnię w Anglii otwarto w Oksfordzie w roku 1650. Należała ona do osmańskiego Żyda imieniem Jakub (ang. Jacob lub Jacobs). W Londynie podobny przybytek rozpoczął działalność dwa lata później przy alei świętego Michała.

Z AUSTRII DO POLSKI

W Polsce pojawiła się po bitwie pod Wiedniem w 1683 w formie tureckiej. Wcześniej znana była regionalnie, np. w Kamieńcu Podolskim, gdzie dla wojsk osmańskich otwarto po zajęciu przez nie miasta kawiarnie, polscy mieszkańcy Kamieńca mogli wówczas zapoznać się z kawą i kawiarnią.

W roku 1719 Portugalczycy wykradli z Gujany sadzonki i założyli pierwsze plantacje w Brazylii. Dzięki nim do roku 1800 kawa zmieniła się

z używki dla elit w ogólnodostępny napój dla każdego. Przez cały wiek XIX i pierwsze dekady XX wieku Brazylia pozostawała głównym producentem i niemal monopolistą na rynku kawy. Dopiero w kolejnych latach polityka utrzymywania wysokich cen otworzyła drzwi dla kolejnych państw: Kolumbii, Gwatemali i Indonezji.

MILIARDY FILIŻANEK

Obecnie kawa jest jednym z najpopularniejszych na świecie napojów. Wypija jej się około 820 miliardów filiżanek rocznie. W samych Stanach Zjednoczonych konsumpcja kawy wynosi około 182 miliardy filiżanek rocznie.

Kawa to jeden z podstawowych artykułów spożywczych i najważniejszych towarów handlowych na świecie. W skali globalnej 25 milionów drobnych producentów zajmuje się jej wytwarzaniem.

WPLYW NA ZDROWIE

Dzięki zawartości kofeiny, kawa pełni rolę stymulującą. Pobudza organizm, zwiększa sprawność myślenia, znosi zmęczenie psychiczne i fizyczne. Ze względu na swoje właściwości pita jest przede wszystkim rano, często w dużych ilościach. Bezpośredni wpływ kofeiny zaczyna się odczuwać po około połowie godziny.

Już od XVI wieku, kiedy kawę spro-

wadzono do Europy, budziła ona wiele kontrowersji. Z jednej strony chwalono jej niezwykle działanie, z drugiej oskarżano o wywoływanie wielu różnych schorzeń, m.in. problemów żołądkowych, zawałów serca, raka i osteoporozy.

Ziarna kawy przechodzą długotrwałą drogę od krzaka do naszej filiżanki

Z najnowszych badań wynika, że spożywanie do 300 mg kofeiny dziennie, co przekłada się na około 3 filiżanki kawy, zwykle nie stanowi żadnego zagrożenia dla zdrowia, przy zachowaniu prozdrowotnych zasad trybu życia. Przyjmuje się, że kawa w tej ilości nie tylko nie jest szkodliwa, ale może nawet pozytywnie wpływać na organizm człowieka. W przypadku spożycia większej dawki kawy występować mogą skutki negatywne. Powyżej 1000 mg kofeina staje się trująca. Dokładna granica toksyczności zależy od właściwej danej osobie odporności na ten związek chemiczny.

**Z okazji Narodowego Dnia Kawy
życzymy Wam smacznego!**

Redakcja „Nowego Dziennika”

NAJPOPULARNIEJSZE NAPOJE NA BAZIE KAWY

Istnieje wiele sposobów parzenia kawy oraz napojów na jego bazie. Do najpopularniejszych należą:

- espresso
- latte macchiato
- flat white
- cappuccino
- caffè latte
- kawa przelewowa
- cold brew

Dziś przygotowywanie i podawanie kawy stało się prawdziwą sztuką

Polacy mają wielki udział w historii Ameryki

"To był wyjątkowy czas — podkreśliła w rozmowie z 'Nowym Dziennikiem' Wielka Marszałek Parady Pułaskiego 2026 dr Iwona Korga. — Dzisiaj mogliśmy zobaczyć co udało nam się zrobić przez cały rok. Widzieliśmy ogrom ludzi, prawie 800 wspaniałych gości i dużo młodych osób. To pokazuje, że polska kultura, język oraz historia żyją. Najbardziej cieszy mnie zainteresowanie i zaangażowanie młodego pokolenia, które w przyszłości weźmie to wszystko w swoje ręce i będzie dalej kultywować nasze tradycje".

Doroczny Bankiet Marszałkowski odbył się w sali balowej lokalu The Venetian w Garfield, NJ, i — podobnie jak w ostatnich latach — cieszył się ogromnym zainteresowaniem. Radości z tego powodu nie krył Piotr Praszkowicz z Komitetu Organizacyjnego. "Myślę, że ten bal był na wysokim poziomie, w dodatku cieszył się dużym zainteresowaniem. Mieliśmy 785 gości, a to jest jedna z najwyższych frekwencji. W dodatku w tym roku po raz pierwszy zaprezentował się kontyngent z Teksasu, który na paradzie będzie miał także swój rydwan — powiedział z dumą koordynator Bankietu Marszałkowskiego.

Tegoroczna 89. Parada Pułaskiego odbędzie się w niedzielę, 4 października, a jej temat przewodni to: "Za naszą i waszą wolność! Generał Kościuszko i generał Pułaski, żołnierze wolności dla Polski i Ameryki. W hołdzie 250-leciu niepodległości Stanów Zjednoczonych".

CZEŚĆ OFICJALNA

Tradycyjnie Bankiet Marszałkowski prowadziła Aleksandra Słabisz w towarzystwie Ryszarda Mazura. Uroczystość rozpoczęła się od wniesienia amerykańskiej flagi przez oficera Essex County Sheriff's Dept. Police Honor Guard oraz odśpiewania hymnów narodowych. "The Star Spangled Banner" wykonały — na dwa głosy — siostry Joanna i Julia Baran, a "Mazurka Dąbrowskiego"

Wielka Marszałek 2025 dr Iwona Korga (w środku) otrzymała od przedstawicieli Głównego Komitetu Parady Pułaskiego - Ryszarda Zawisnego i Jadwigi Kopali - medal z wizerunkiem gen. Kazimierza Pułaskiego

Monica Chibowska wraz z Orkiestrą Polonia pod dyrekcją Dominika Grzyba. Dodatkowo zaśpiewały one pieśni "God Bless America" (Joanna i Julia) i "Boże coś Polskę" (Monica) na zakończenie oficjalnej części bankietu. Joannie i Julii Baran akompaniował Dominik Grzyb, a Monice Chibowskiej - Nicholas Kaponyas. Z kolei słowo wstępne wygłosił i okolicznościową inwokację odmówił bp Witold Mroziwski, natomiast na zakończenie modlitwę odmówił ks. Grzegorz Stasiak, koordynator diecezjalnej Posługi Duszpasterskiej dla Polskich Imigrantów. W trakcie bankietu miały miejsce liczne przemówienia i wystąpie-

nia. Odbyła się także prezentacja Głównego Komitetu Parady Pułaskiego, byłych Wielkich Marszałków uczestniczących w tej uroczystości, a także poszczególnych kontyngentów oraz ich marszałków wraz z Miss i Junior Miss Polonii. Tę część prowadziła Monika Niebrzydowska wraz z Bartkiem Szymańskim. Zaprezentowana została również Miss Poland International — Savannah Gajda. Bankiet uatrakcyjnił występ zespołu tanecznego Polish American Folk Dance Company, a do tańca przez cały wieczór grał Simone Band. Natomiast główną artystyczną atrakcją był koncert Andrzeja Piasecznego, który swoimi przebo-

jami wciągnął wszystkich do zabawy, a tym samych zachęcił uczestników balu do tańca.

PRZEMÓWIENIA I PREZENTACJE

"Spotykamy się dziś, aby wspólnie celebrować polskie dziedzictwo, siłę naszej polonijnej wspólnoty oraz piękną tradycję Parady Pułaskiego — tradycję, która od dziesięcioleci pozwala Polonii z dumą prezentować swoją historię, kulturę i przywiązanie do polskich korzeni w samym sercu Nowego Jorku" — podkreśliła Aleksandra Słabisz, prowadząca część oficjalną bankietu. I właściwie jest to kwintesencja wielu pozostałych przemówień. Oficjalnego powitania uczestników bankietu dokonali przedstawiciele jego Komitetu Organizacyjnego — Dorota i Piotr Praszkowiczowie. Wyrazili także wdzięczność wszystkim osobom, które w jakikolwiek sposób wsparły organizację bankietu i parady. "Pragniemy podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesu dzisiejszej uroczystości. Dziękujemy naszym sponsorom, przyjaciółom i rodzinie" — podkreśliła Dorota Praszkievicz. Słowa wdzięczności w stronę sponsorów skierował również Ryszard Zawisny, który jednocześnie zaprosił wszystkich do udziału w 89. Paradzie Pułaskiego. "Jest to największa manifestacja polskiej kultury i dumy w Stanach Zjednoczonych. Spotkajmy się, aby uczcić pamięć generała

Prezes i dyrektor wykonawczy PSFCU Bogdan Chmielewski przedstawił wszystkim przewodniczącą Rady Dyrektorów tej Instytucji Małgorzatę Gradzką oraz dyrektora i zarazem Wielką Marszałek 2026 dr Iwonę Korgę

W tym roku po raz pierwszy podczas bankietu zaprezentował się kontyngent z Teksasu

Hymny narodowe zaśpiewały: Monica Chibowska oraz Joanna i Julia Baran. Towarzyszyła im Orkiestra Polonia pod dyrekcją Dominika

Podczas bankietu została także zaprezentowana Miss Poland International – Savannah Gajda

Byli Wielcy Marszałkowie uczestniczący w tegorocznym bankiecie

Kazimierza Pułaskiego, celebrować nasze dziedzictwo i z dumą świętować 250. rocznicę niepodległości Stanów Zjednoczonych" — dodał na zakończenie przewodniczący Głównego Komitetu Parady Pułaskiego. Do licznego udziału w białoczerwonym marszu na Piątej Alei zachęcał również konsul generalny Mateusz Sakowicz. Przekazał też gratulacje organizatorom Bankietu Marszałkowskiego za doskonałą pracę. Gratulacje w stronę Głównego Komitetu Parady Pułaskiego skierował także prezes i dyrektor wykonawczy Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej Bogdan Chmielewski. Opowiedział również o kierowanej przez siebie polonijnej instytucji finansowej świętującej w tym roku złoty jubileusz związany z jej działalnością i będącej zarazem największym sponsorem parady. "Cieszymy się, że przez te 50 lat możemy wspierać Polonię oraz być jej

liderem" — podkreślił prezes i dyrektor wykonawczy PSFCU. Dodał, że robią to z ogromną dumą. Bogdan Chmielewski przedstawił także aktualną przewodniczącą Rady Dyrektorów tej instytucji Małgorzatę Gradzką oraz dr Iwoną Korgę, która również zasiada w radzie PSFCU, a w tym roku sprawuje także funkcję Wielkiego Marszałka Parady Pułaskiego. Złożył jej także gratulacje z tego powodu i wręczył wiązankę kwiatów. Głos zabrał również Arkadiusz "Eryk" Bagiński, ubiegłoroczny Wielki Marszałek Parady Pułaskiego. W swoim przemówieniu podziękował wszystkim za wsparcie jakie otrzymał podczas pełnienia tej szczytnej funkcji. "Państwa pomoc, zaangażowane i otwarte serca były fundamentem naszego wspólnego sukcesu" — stwierdził ubiegłoroczny przywódca parady. Złożył także gratulacje swojej następczyni dr

Iwonie Kordze. "Życzę pani wielu sił, satysfakcji oraz pięknej i niezapomnianej parady" — podkreślił Arkadiusz "Eryk" Bagiński. Na zakończenie — podobnie jak jego przedmówcy — zachęcił wszystkich do licznego udziału w październikowej białoczerwonej manifestacji Polonii na Piątej Alei. Ostatnim i zarazem najważniejszym wystąpieniem było przemówienie tegorocznej Wielkiej Marszałek Parady Pułaskiego. Jednak zanim dr Iwona Korga go wygłosiła, to wcześniej zaprezentowała krótki, kilkuminutowy film na temat gen. Kazimierza Pułaskiego, który został bardzo ciepło przyjęty przez uczestników bankietu. Następnie zachęciła wszystkich do udziału w paradzie. "Już za kilka tygodni będziemy maszerować Piątą Aleją honorując gen. Pułaskiego i gen. Kościuszkę, bohaterów polsko-amerykańskiej niepodległości. Ameryka obchodzi 250 lat. Polacy mają w tej historii wielki udział — podkreśliła Wielka Marszałek 2026. — Wiele z państwa spotkałam

podczas uroczystości szarflowań. To dzięki wam język polski, polska historia i kultura żyją tutaj na ziemi amerykańskiej i będą jeszcze trwać dziesiątki lat" — stwierdziła dr Iwona Korga, dziękując wszystkim za zaangażowanie w tej kwestii. Zachęciła również wszystkich do dalszej aktywności w tym kierunku raz do licznego udziału w paradzie. Pod koniec swojego wystąpienia wręczyła osobom, które ją wspierały w działalności związanej z przygotowaniem do tego wydarzenia specjalnie, pamiątkowe ryngrafy. Z kolei przedstawiciele Głównego Komitetu Parady Pułaskiego — Ryszard Zawisny i Jadwiga Kopala — przekazali Wielkiej Marszałek 2026 medal z wizerunkiem gen. Kazimierza Pułaskiego. Po zakończeniu wszystkich przemówień i prezentacji rozpoczęła się zabawa taneczna z zespołem Simon Band, przy muzyce którego parkiet był cały czas zapełniony do ostatniego miejsca.

Wojtek Maślanka

Więcej zdjęć z Bankietu na stronie 30

Do tańca wszystkich uczestników balu porwał Andrzej Piaseczny, który wystąpił z 20-minutowym koncertem

POLONIA

MAGDALENA STEFANOWICZ, WOJTEK MAŚLANKA

dompak

PACZKI DO POLSKI ORAZ DO EUROPY

nasze usługi

- ✓ Serwis od drzwi do drzwi
- ✓ Wysyłka statkiem oraz samolotem
- ✓ Wysyłka pojazdów: samochody, motocykle i quady
- ✓ Przesyłki częściowo i całokontenerowe
- ✓ Serwisy celne oraz mienie przesiedleńcze

lokalizacje

www.dompak.us

Dompak Warehouse

201 Hartle St. Suite A
Sayreville, NJ 08872
732.325.3322

Dompak Travel

25 Locust Ave.
Wallington, NJ 07057
201.706.9812

Dompak Shipping & Travel

61-65 56th Rd.
Maspeth, NY 11378
718.705.0070

Najdłuższa autostrada międzystanowa w USA

Interstate 90 to transkontynentalna autostrada biegnąca ze wschodu na zachód i najdłuższa autostrada międzystanowa w Stanach Zjednoczonych. Jej długość wynosi 4988,5 km, a spora jej część przebiega przez stan Nowy Jork.

Długość Interstate 90 wynosi niemal 5 tysięcy kilometrów, co oznacza, że jest ona prawie tak długa, jak odległość w linii prostej z Warszawy do... New Delhi w Indiach (około 5200 kilometrów). Autostrada I-90 została wyznaczona w 1957 roku w ramach tworzenia systemu autostrad międzystanowych (Interstate Highway System).

Ta przytłaczająca swoimi rozmiarami autostrada rozpoczyna się w Seattle w stanie Waszyngton i biegnie przez północno-zachodnie wybrzeże Pacyfiku, góry zachodnie, Wielkie Równiny, Środkowy Zachód i północny wschód, kończąc swój bieg w Bostonie w stanie Massachusetts. Autostrada przebiega przez 13 stanów.

Najdłuższy fragment całej autostrady, liczący aż 889,10 kilometra to fragment przemierzający teren Montany. Odcinek o długości 664,27 kilometra przebiega przez terytorium Dakoty Południowej. Natomiast trzeci pod tym względem jest Nowy Jork – przez The Empire State przebiega aż 620,37 kilometra autostrady Interstate 90. Najkrótszy fragment Interstate 90 biegnie przez Pensylwanię – w tym stanie liczy tylko 74,51 kilometra.

I-90 wjeżdża do Nowego Jorku w hrabstwie Chautauqua i przez większość stanu biegnie równolegle z główną linią płatnej autostrady New York State Thruway. Według International Bridge, Tunnel and Turnpike Association, NY State Thruway jest piątą najbardziej ruchliwą płatną drogą w Stanach Zjednoczonych.

Już w 1949 roku zaproponowano budowę płatnej autostrady łączącej główne miasta stanu Nowy Jork, która miała stać się częścią większej, ogólnokrajowej sieci autostrad. Pierwszy odcinek Thruway, 115-milowy odcinek od Lowell do Rochester, został otwarty 24 czerwca 1954 roku. Ostatni odcinek, od Yonkers na południe do Bronxu, został ukończony 31 sierpnia 1956 roku.

Przez stan Nowy Jork przebiega 620-kilometrowy odcinek I-90

Całkowity koszt budowy tej drogi wyniósł 600 milionów dolarów (równowartość około 7 miliardów dolarów w 2026 roku).

Autostrada I-90 nosi kilka pamiątkowych nazw nadanych przez władze stanowe, z których niektóre są wspólne dla wielu stanów. Od Lorain w stanie Ohio, przez Pensylwanię i Nowy Jork, autostrada I-90 jest oficjalnie oznaczona jako „AMVETS Memorial Highway”.

Oprac. KR

Łuk triumfalny Trumpa będzie obiektem wojskowym

Prezydent Donald Trump zapowiedział, że przekształci planowany łuk triumfalny w Waszyngtonie w kompleks wojskowy. Łuk ma służyć m.in. jako magazyn broni, miejsce uruchamiania dronów czy gniazdo dla snajperów.

„Na usilną prośbę Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych i ze względów bezpieczeństwa narodowego zgodziłem się przekształcić wspinały Łuk Triumfalny, planowany

od czasów wojny secesyjnej wiele lat temu (...) w najwyższej klasy kompleks wojskowy/Łuk Triumfalny, w którym będzie można pomieścić, przechowywać i szybko używać du-

żej liczby dronów oraz snajperów, zarówno na dachu, jak i na placu, a także przechowywać duże ilości amunicji snajperskiej” – napisał Trump we wpisie na swoim portalu społecznościowym Truth Social. Zaznaczył, że takiego obiektu nie ma nigdzie na świecie, a Waszyngton był rzekomo jedynym spośród „59 największych miast i stolic”, gdzie nie ma dotąd łuku triumfalnego. Nie jest jasne, co sprowokowało zapowiedź zmiany projektu budowli, jednak prezydent w podobny sposób charakteryzował swój inny, budzący kontrowersje projekt, wielką salę balową budowaną w miejscu zburzonego wschodniego skrzydła Białego Domu. Trump modernizuje znajdujący się tam podziemny bunkier i zapowiedział, że sala będzie wyposażona w zaawansowane systemy przeciwdronowe. Argumentów o konieczności zbudowania sali dla bezpieczeństwa narodowego Ameryki używał również w procesie sądowym.

Podobnie jak w przypadku sali balowej, plan postawienia wielkiego łuku również jest przedmiotem sądowych skarg i protestów, lecz według zapowiedzi administracji, budowa ma się zacząć już wkrótce. Według projektu budowli złożonego przez Białą Dom jeszcze w kwietniu, 76-metrowa budowla ma mieć na szczycie złotą skrzydlatą statuetkę wolności, której „strzec” będą cztery złote lwy. Łuk ma zawierać złote ozdoby i złoty napis „One Nation Under God” („Jeden Naród pod Bogiem”). Trump chce w ten sposób upamiętnić 250-lecie Stanów Zjednoczonych.

Potężny łuk – położony na końcu mostu Arlington Memorial Bridge na brzegu Potomaku, między mauzoleum Lincolna a narodowym cmentarzem Arlington – będzie zdecydowanie górować nad budynkiem upamiętniającym Lincolna (45 m). Ma być też wyższy niż paryski Łuk Triumfalny (49,5 m).

Oskar Górczyński (PAP)

U.S. COMMISSION ON FINE ARTS

Potężny łuk ma być wyższy niż słynny paryski Łuk Triumfalny (49,5 m)

Słodzone napoje to wyższe ryzyko raka

Osoby spożywające co najmniej jeden słodzony cukrem napój dziennie mają niemal 2,5-krotnie wyższe ryzyko zachorowania na raka żołądka w porównaniu do osób, które piją je rzadko – wynika z długofalowego badania prowadzonego w USA. Artykuł na ten temat zamieszcza czasopismo „Gastro Hep Advances”.

Autorzy pracy podkreślają jednak, że jest to badanie obserwacyjne i nie wynika z niego, że napoje słodzone cukrami prostymi (jak cukier stołowy czy syrop glukozowo-fruktozowy) wywołują raka.

Już wcześniejsze badania wskazywały na istnienie związku między spożywaniem napojów słodzonych cukrem a wyższym ryzykiem wystąpienia raka jelita grubego, piersi oraz wątroby.

Aby sprawdzić, czy podobna zależność dotyczy również raka żołądka, naukowcy Massachusetts General Hospital w Bostonie (USA) przeanalizowali dane dotyczące 112 284 uczestników długofalowych badań pt.: Nurses Health Study oraz Health Professionals Follow-Up Study. W ramach tych projektów przez kilkadziesiąt lat gromadzono szczegółowe informacje na temat diety, stylu życia i stanu zdrowia uczestników. W okresie obserwacji, który trwał wiele dekad, u 278

Już jeden słodzony napój dziennie może zwiększać ryzyko wystąpienia raka żołądka

osób rozwinął się rak żołądka. Po uwzględnieniu przez badaczy innych czynników, mogących wpływać na ryzyko zachorowania na raka żołądka, stwierdzono wyraźną różnicę między osobami, które często spożywały napoje słodzone cukrami

prostymi a osobami, które sięgały po nie rzadko. Do kategorii napojów słodzonych cukrem zaliczono napoje gazowane, lemoniady oraz napoje dla sportowców. Napoje słodzone sztucznie zdefiniowano jako niskokaloryczne napoje gazowane.

U uczestników wypijających dziennie co najmniej jeden napój (ok. 240 ml lub 8 uncji) słodzony cukrem ryzyko zachorowania na raka żołądka było 2,45 raza wyższe niż u osób spożywających mniej niż jeden napój miesięcznie. Zależność tę zaobserwowano zarówno u kobiet, jak i u mężczyzn.

W grupie kobiet biorących udział w badaniu Nurses Health Study spożywanie więcej niż jednego słodzonego cukrem napoju dziennie wiązało się z nieco ponad trzykrotnie wyższym ryzykiem raka żołądka w porównaniu z paniami, które bardzo rzadko sięgały po takie napoje. W przypadku napojów słodzonych sztucznie nie stwierdzono związku z ryzykiem raka żołądka.

Wyższe całkowite spożycie fruktozy (jednego z głównych składników słodzących używanych w tych napojach) również wiązało się z częstszym występowaniem raka żołądka.

jij/zan (PAP)

SparkleGlass™ Syfon XXI wieku.

Gazowana woda premium we własnym domu.

Amerykanin polskiego pochodzenia współwłaścicielem Legii!

Michael Gorzynski, amerykański multimilioner urodzony we Wrocławiu został nowym współwłaścicielem Legii Warszawa. Za 40 proc. udziałów w najbardziej utytułowanym klubie w Polsce biznesmen zapłacił około 50-60 milionów dolarów.

PAP/ARTUR RESZKO

Kibice Legii od wielu miesięcy krytykują Dariusza Mioduskiego za wyniki sportowe i finansowe klubu w ostatnich latach

„Legia Warszawa informuje, że Michael Gorzynski, amerykański przedsiębiorca i inwestor o polskich korzeniach, został nowym współwłaścicielem Klubu” – taki komunikat pojawił się w internecie w poniedziałek 21 września. „To długoterminowa i strategiczna

inwestycja, w wyniku której Michael Gorzynski nabywa 40 proc. akcji Legii Warszawa i obejmuje stanowisko Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Dariusz Mioduski pozostaje większościowym akcjonariuszem z pakietem 60 procent akcji i nadal pełni funkcję Prezesa Zarządu Klu-

bu” – dodano w oficjalnej informacji.

Od 2017 roku jedynym właścicielem Legii Warszawa był Dariusz Mioduski. Polski prawnik i biznesmen, który ukończył Harvard (w trakcie studiów kolegował się m.in. z Barackiem Obamą) wielokrotnie odrzucał możliwość sprzedaży klubu. W ostatnim czasie sytuacja finansowa i sportowa Legii zaczęła jednak mocno pikować. Klub jest zadłużony na ponad 200 milionów złotych, a w ostatnich sezonach osiągał bardzo słabe wyniki, broniąc się dwukrotnie przed spadkiem z ligi. Być może właśnie to popchnęło Mioduskiego do sprzedaży sporej części udziałów w Legii, choć 60 proc. dalej pozostaje w jego kieszeni.

Majątek Michaela Gorzynskiego, nowego współwłodarza Legii Warszawa, jest szacowany na kilkaset milionów dolarów, czyli kilka miliardów złotych. Według polskich

mediów (m.in. Sebastiana Staszewskiego, a także portalu Legionisci.com oraz serwisu Meczyki.pl) Gorzynski zapłacił za udziały w Legii nawet około 50 milionów euro, czyli około 50-60 milionów dolarów.

Kacper Rogacin

Michael Gorzynski urodził się we Wrocławiu. Przez wiele lat był związany z Nowym Jorkiem

Bądź jego największym orędownikiem.

Już dziś porozmawiaj z pracownikami opieki zdrowotnej opiekującymi się Twoim dzieckiem o etapach rozwoju.

MilestonesMatter.ny.gov

Council on Children and Families

USA POSIADAJĄ BROŃ KOSMICZNĄ

Sekretarz ds. sił powietrznych USA Troy Meink przyznał, że Stany Zjednoczone posiadają „broń kontroli przestrzeni kosmicznej” na orbicie okołozemskiej. Zaznaczył, że służy ona do obrony przed działaniami przeciwników.

DREAMSTIME

Być może czeka nas wyścig zbrojeń w przestrzeni kosmicznej

Meink, który jest wiceszefem Pentagonu nadzorującym siły powietrzne, przemawiając na corocznej konferencji Air, Space & Cyber w National Harbor w stanie Maryland ujawnił fakt posiadania przez Stany Zjednoczone na orbicie okołozemskiej broni kontroli kosmicznej (space control weapons).

Nie zdradził żadnych szczegółów na temat umieszczonej na orbicie broni poza tym, że celowo użył sformułowania „broń kontroli przestrzeni” i że jest ona zdolna do obrony sił USA przed „wrogimi działaniami przeciwników”. „Niezwykle ważne jest, abyśmy utrzymali domi-

nację nie tylko w powietrzu, ale i w kosmosie. Musieliśmy więc podjąć kroki, aby mieć pewność, że w razie zagrożenia będziemy w stanie sobie z nim poradzić” – podkreślił wiceszef Pentagonu. Stany Zjednoczone twierdzą, że Rosja i Chiny od lat rozwijają broń antysatelitarną, a w 2024 r. administracja Joe Bidena poinformowała o wystrzeleniu przez Rosję satelity, który może być zdolny do atakowania innych obiektów w kosmosie.

Siły Kosmiczne Stanów Zjednoczonych twierdzą też, że Chiny „rozwijają i wykorzystują potencjał kosmiczny i przeciwkosmiczny w ramach strategii modernizacji sił zbrojnych”, podczas gdy Rosja „postrzega kosmos jako domenę działań wojennych i wierzy, że dominacja kosmiczna będzie decydującym czynnikiem w przyszłych konfliktach”.

SPRZECIW CHIŃCZYKÓW

„Sprzeciwiamy się jakimkolwiek wyścigowi zbrojeń w przestrzeni kosmicznej, a także wszelkim próbom uznania jej za strefę działań wojennych lub przekształcenia jej w nią” – powiedział rzecznik chińskiego MSZ Guo Jiakun.

Wezwał władze Stanów Zjednoczonych do „zaprzestania rozbudowy potencjału wojskowego w przestrzeni kosmicznej oraz ochrony globalnej stabilności strategicznej poprzez konkretne działania”. Guo nie odniósł się jednak do pytania, czy Chiny umieściły na orbicie tego typu broń.

Oskar Górczyński, Krzysztof Pawliszak

PRZEŁOM W KOSMICZNEJ... METEOROLOGII

Obserwacja pogody poza Układem Słonecznym jest możliwa. Naukowcy z Trinity College Dublin (Irlandia) opracowali skuteczny sposób na badanie zmieniających się wzorców pogodowych na odległych obiektach kosmicznych – informuje pismo „Astronomy and Astrophysics”.

Odległy o 20 lat świetlnych od Ziemi i dobrze zbadany brązowy karzeł SIMP 0136 został wcześniej powiązany ze zjawiskami przypominającymi zorzę polarną. Brązowy karzeł to obiekt pośredni pomiędzy planetą a gwiazdą, który ma zbyt małą masę, aby w jego wnętrzu zachodziła fuzja wodoru w hel. Jest większy i gorętszy niż gazowy olbrzym, ale nie na tyle masywny, by świecić jak gwiazda. W jego atmosferze dominują ogromne, szybko zmieniające się układy chmur. Pod tym względem przypomina ekstremalną wersję Jowisza. Dzięki swojej metodzie naukowcy z Dublina odkryli, że pogoda na SIMP 0136 jest w dużej mierze kształtowana przez dwa dominujące procesy: zmiany temperatury i pionową strukturę jego chmur.

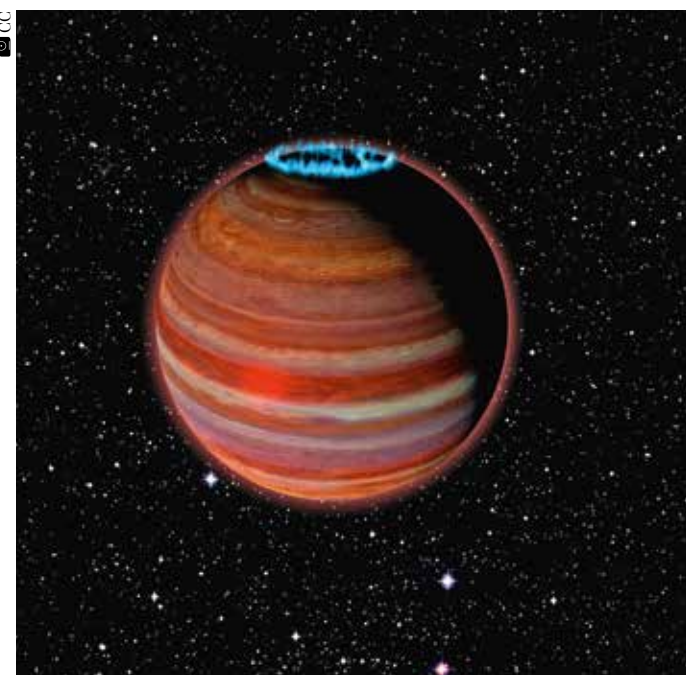
Korzystając z wykonanych w roku 2023 obserwacji z Kosmicznego Teleskopu Jamesa Webba (JWST) NASA, zespół zastosował technikę statystyczną zwaną Analizą Głównych Składowych (PCA), aby śledzić zmiany światła obiektu podczas jego obrotu. PCA upraszcza złożone dane,

identyfikując główne wzorce, które zmieniają się jednocześnie w trakcie obserwacji.

W omawianym badaniu te dominujące wzorce są powiązane ze zmianami pogodowymi w atmosferze brązowego karła, co pozwoliło na ich odróżnienie od mniejszych fluktuacji i losowego „szumu” w danych. Udało się analizować niewielkie zmiany jasności obiektu o masie planetarnej podczas jego obrotu dzięki wyjątkowej czułości instrumentów JWST.

Zaobserwowane zmiany dotyczące brązowego karła można wyjaśnić trzema powtarzającymi się stanami pogody, które naprzemiennie pojawiają się i znikają z pola widzenia, tworząc mozaikę cieplejszych obszarów o cieńszych chmurach, obok chłodniejszych obszarów zgrubszymi, pionoworozciągniętymi chmurami. Uzyskane wyniki sugerują, że pomimo pozornej złożoności, atmosfera SIMP 0136 nie reorganizuje się losowo, ale zachowuje w niezwykle uporządkowany sposób.

Paweł Wernicki

Zrozumienie pogody na obiektach takich jak SIMP 0136 jest kluczowe do badania fizyki atmosfer gigantycznych egzoplanet

informacje na podstawie PAP

POLISH CULTURAL FOUNDATION

est. 1973 a nonprofit 501(c)(3) organization

177 BROADWAY • CLARK • NEW JERSEY 07066 • USA

PCF@PCFNJ.ORG • T: 732-382-7197 • WWW.PCFNJ.ORG

FACEBOOK.COM/POLISHCULTURALFOUNDATION

Zapraszamy do przyłączenia się do akcji:

"OBUDŹ W SOBIE POLSKOŚĆ - KOCHAM POLSKĘ"

Jeżeli jesteś dumna/dumny z bycia Polką/Polakiem lub z Twojego polskiego pochodzenia lub po prostu lubisz Polskę i Polaków - zapraszamy do umieszczenia naklejek Kocham Polskę na samochodzie oraz do noszenia znaczków Kocham Polskę przypiętych do ubrań, plecaków itp.

Naklejki oraz znaczki można otrzymać bezpłatnie (choćby donacje oczywiście są mile widziane) -- prosimy o kontakt: info@pcfnj.org

We invite you to joining the campaign:

"AWAKEN YOUR POLISH PRIDE - I LOVE POLAND"

If you are proud of being Polish, your Polish heritage or simply like Poland and Polish people - we invite you to show your support by placing an "I love Poland" sticker on your car and wearing a button on your clothes, backpack, etc.

Stickers and buttons can be obtained for free (although donations are of course welcome) please contact us: info@pcfnj.org

Polski kandydat do Oscara! Powtórzy sukces „Idy”?

Nagrodzona w Cannes za reżyserię „Ojczyzna” Pawła Pawlikowskiego będzie polskim kandydatem do Oscara w kategorii najlepszy pełnometrażowy film międzynarodowy. Decyzję w tej sprawie podjęła dziewięcioosobowa komisja pod przewodnictwem producenta Jana Naszewskiego.

„Ojczyzna” to trzecia fabuła Pawlikowskiego, która weźmie udział w oscarowym wyścigu. W 2015 r. twórca zdobył Oscara dla najlepszego filmu nieanglojęzycznego za „Idę”, a w 2019 r. był nominowany do statuetek w kategorii film nieanglojęzyczny i reżyseria za „Zimną wojnę”.

SPECJALIŚCI NA PLANIE

Swoje najnowsze dzieło, którego scenariusz Pawlikowski współtworzył z Henkiem Handloegtenem, poświęcił relacjom niemieckiego pisarza Thomasa Manna (w tej roli Hanns Zischler) z córką Eriką (Sandra Hüller) i synem Klausem (August Diehl). Akcja rozgrywa się w 1949 r., w trakcie podróży z położonego w amerykańskiej strefie wpływów Frankfurtu do kontrolowanego przez Sowietów Weimaru, w którą Mann wyrusza z Eriką. Wśród twórców produkcji znaleźli się też stali współpracownicy Pawlikowskiego: operator Łukasz Żal, kostiumografka Aleksandra Staszko, montażysta Piotr Wójcik, scenografowie Katarzyna Sobańska i Marcel

Paweł Pawlikowski ma już na koncie Oscara za „Idę”. Nagrodę zdobył w 2015 roku

Sławiński, a także Marcin Masecki, który zaaranżował piosenki śpiewane w filmie przez Joannę Kulig.

„DZIEŁO SZTUKI”

Polskiego kandydata do Oscara ogłoszono podczas konferencji prasowej w siedzibie Polskiego Instytu-

tutu Sztuki Filmowej. Jak podkreśliła komisja, poziom artystyczny wszystkich zgłoszonych obrazów był wysoki. „Wybraliśmy film, który jest kompletnym, wielowymiarowym dziełem sztuki, opowiadającym uniwersalną historię, będąc jednocześnie niepokojąco aktual-

nym. Wybitny poziom artystyczny w warstwie narracyjnej i wizualnej stał się możliwy dzięki twórcemu wkładowi utalentowanych polskich artystów, którzy wspólnie z reżyserem odpowiadają za kształt filmu. Uważamy, że ten film jest ważnym głosem polskiej kinematografii w europejskim dyskursie intelektualnym” – wskazała w uzasadnieniu. „Ojczyzna” była jednym z siedmiu obrazów poddanych ocenie komisji. Do naboru zgłoszono również „Bez końca” Michała Marczaka, „Dziki Dzik Wschód” Jana Holoubka, „Naszą rewolucję” Piotra Domalewskiego, „Nie ma duchów w mieszkaniu na Dobrej” Emi Buchwald, „Pojedynki” Łukasza Palkowskiego oraz „Przez ścianę” Macieja Sobieszczańskiego.

Shortlistę tytułów zakwalifikowanych do walki o statuetkę dla najlepszego filmu międzynarodowego poznamy 15 grudnia, a nominowane obrazy – 21 stycznia 2027 r. Gala wręczenia nagród odbędzie się w nocy z 14 na 15 marca 2027 r.

dap/aszw

„Lalka”. Czy polskie gwiazdy sprostają wyzwaniu?

30 września do polskich kin wejdzie nowa filmowa adaptacja „Lalki”. Reżyser Maciej Kawalski podkreśla, że siła „Lalki” tkwi w tym, że nie trzeba jej uwspółcześniać. Na twórcach dzieła ciąży spora presja, bo „Lalka” to jedna z najbardziej oczekiwanych premier w Polsce w 2026 roku.

„Wracamy do tych utworów kultury, które bardzo z nami rezonują, poruszają nas i nie przestają być dla nas ważne. ‘Lalka’ jest żywa. Dotyka strun, które są dla nas istotne” – podkreślił w rozmowie z PAP reżyser filmu Maciej Kawalski. Zaznaczył, że siła „Lalki” tkwi w tym, że nie trzeba jej uwspółcześniać.

„W ‘Lalce’ mamy zarówno aspirację, jak i poczucie niewystarczalności, które pojawia się, jeżeli nie mamy tytułu, majątku, odpowiedniego partnera lub partnerki. To uniwersalna potrzeba” – wskazał.

Przyznał, że w dobie platform społecznościowych ta potrzeba jeszcze bardziej nasilona. „To potrzeba znalezienia swojej drogi w życiu i wypełnienia pustki w swoim sercu. Niestety aspekty geopolityczne również są dla nas dramatycznie aktualne. Film zaczyna się – tak jak w książce – od obawy Rzeckiego o kolejną wojnę w Europie, o to, co zrobić z tym, że rosyjskie rządy są nad naszymi głowami. Prus napisał to 150 lat temu, a my dalej mamy te same lęki” – wskazał.

Jak zaznaczył, „Lalka” jest dla wielu ukochaną powieścią. „Wiadomo, że adaptacja nie pozostanie widzom obojętna. Jednocześnie to ogromne wyzwanie, bo nie chcemy zawieść oczekiwań milionów Polaków. Już na planie czuliśmy, że obcujemy z piękną i ważną materią” – zaznaczył.

Filmowa adaptacja „Lalki” – najsłynniejszej powieści Bolesława Prusa, opowiadającej o losach bogatego warszawskiego kupca zakochanego w zubożałej arystokratce – wejdzie do kin 30 września. Reżyserem i współscenarzystą jest Maciej Kawalski. Na ekranie obok Marcina Dorocińskiego w roli Stanisława Wokulskiego zobaczymy Kamilę Urzędowską jako Izabelę Łęcką, a także Marka Kondrata, Agatę Kuleszę, Krystynę Jandę, Maję Komorowską, Andrzeja Seweryna, Mateusza Damięckiego, Marię Dębską, Karolinę Gruszkę, Maję Ostaszewską, Borysa Szyca, Dawida Ogrodnika, Cezarego Żaka, Andrzeja Chyrę, Filipa Pławiaka i Macieja Musiałowskiego.

maku/mis

Marcin Dorociński i Kamila Urzędowska to tylko wierzchołek góry polskich gwiazd, które zobaczymy w „Lalce”

Owieczkin poparł partię Putina

Grający w lidze NHL słynny hokeista Aleksander Owieczkin oświadczył, że jego decyzja o występie w spocie wyborczym partii Jedna Rosja, popierającej prezydenta Władimira Putina, wynikała z jego narodowości. „Jestem Rosjaninem. Gdy zakończę karierę prawdopodobnie będę tam mieszkał” – powiedział.

Owieczkin jest najskuteczniejszym strzelcem w historii NHL

„Będę tam mieszkał, moje dzieci też będą tam mieszkać. Opowiadałem się za pokojem i miłością i mam nadzieję, że wszystko będzie dobrze” – powiedział kończący w czwartek 41 lat Owieczkin podczas dnia medialnego drużyny Washington Capitals. Owieczkin, którego w nagraniu widać stojącego za rosyjskim ministrem spraw zagranicznych Siergiejem Ławrowem, od dawna jest znany z proputinowskich sympatii. Pytany o udział w spocie hokeista wyjaśnił, że otrzymał taką propozycję i ją przyjął.

„Jestem Rosjaninem. Wspieram swój kraj” – skwitował i dodał, że nie miał żadnych wątpliwości co do udziału w tej politycznej reklamie.

Owieczkin jest najskuteczniejszym strzelcem w historii NHL. Zdobył 929 bramek w sezonie zasadniczym, bijąc rekord słynnego Kanadyjczyka Wayne'a Gretzky'ego. W lipcu o rok przedłużył kontrakt z Washington Capitals, co oznacza jego 22. sezon w najlepszej hokejowej lidze świata.

krys/cegl

REPREZENTANTKA POLSKI PODBIJE WNBA?

Kamila Borkowska, środkowa reprezentacji Polski, podpisała za-rezerwowany dla młodych koszykarek w WNBA kontrakt z Toronto Tempo i ma szansę na występ w lidze w przyszłym sezonie. W 2025 r. uczestniczyła w obozie przedsezonowym Connecticut Sun, ale nie dostała się do drużyny.

Borkowska uznawana jest za jeden z największych talentów w Polsce

24-letnia Borkowska zdobyła mistrzostwo Polski z Lotto AZS UMCS Lublin, po tym jak dołączyła do drużyny w styczniu, po rozwiązaniu umowy z greckim Athinaikosem Qualco. W lipcu podpisała umowę z mistrzem Hiszpanii Valencia BC, gdzie kilka sezonów wcześniej występowała inna kadrowiczka, naturalizowana Stephanie Mavunga. „Wszystko działa się bardzo szybko. Od około dwóch tygodni reprezentująca mnie agencja prowadziła

rozmowy z Toronto Tempo, choć obecny sezon WNBA jeszcze się nie skończył. Do Kanady polecę dopiero w przyszłym roku. Na ten moment skupiam się wyłącznie na graniu w Walencji” – powiedziała koszykarka.

Ma szansę być piątą Polką w WNBA, gdzie grały Małgorzata Dydek, Krystyna Szymańska-Lara, Agnieszka Bibrzycka i Ewelina Kobryn – mistrzyni ligi z Phoenix Mercury w 2014 r. Występy w lidze za oceanem ma także w swoim koszykarskim dossier Mavunga (2018–2020). Borkowska uznawana jest za jeden z największych talentów w Polsce. W minionym sezonie została uznana na Gali PLK i PLKK najlepszą rodzimą zawodniczką w Orlen Basket Lidze Kobiet.

„Mamy na środku Kamilę Borkowską, która robi cały czas postęp” – ocenił niegdyś w rozmowie z PAP umiejętności młodej środkowej 94-letni Mięta-Mikołajewicz, były szkoleniowiec reprezentacji kobiet (srebro 1980 i 1981) oraz Wisły Kraków, wiceprezes PZKosz., który w kwietniu został wprowadzony do Galerii Sław FIBA jako czwarty Polak w historii.

olga/krys

Trzy wyścigi F1 w USA w 2027 roku

Letnie okno transferowe w kobiecej piłce nożnej było rekordowe pod kilkoma względami. FIFA poinformowała, że wydatki klubów wzrosły do 25 mln euro. To ponad dwukrotnie więcej niż w 2025 roku.

Grand Prix Bahrajnu ma zainaugurować mistrzostwa 14 marca, a oficjalne testy na torze Sakhir zaplanowano na koniec lutego. Tydzień po Bahrajnie gospodarzem wyścigu ma być Arabia Saudyjska. Jak podkreśla agencja Reuters, organizacja zawodów w rejonie Zatoki Perskiej stoi pod znakiem zapytania ze względu na trwający konflikt w tym regionie. Tegoroczne Grand Prix Arabii Saudyjskiej w Dżuddzie musiało zostać odwołane, a Grand Prix Bahrajnu przeniesiono na październik na tor Sepang w Malezji.

Po raz pierwszy od 1990 roku nie odbędzie się wyścig na torze Circuit de Catalunya pod Barceloną. Obiekt ten stracił w tym roku miano gospodarza Grand Prix Hiszpanii na rzecz Madrytu, ale pozostał jeszcze w kalendarzu pod nazwą Grand Prix Barcelony-Katalonii. Teraz będzie organizował wyścig naprzemiennie z Grand Prix Belgii, a kolejny raz pojawi się w kalendarzu w 2028 roku.

W tym roku w GP Miami zwyciężył Włoch Kimi Antonelli

2 maja odbędzie się GP Miami, 24 października będzie miało miejsce GP USA (w Austin), a 20 listopada zawodnicy będą rywalizowali w GP Las Vegas.

krys/mm

Magdalena LAMPARSKA
Vanessa ALEKSANDER
Olga BOŁĄDŹ
Maciej ZAKOŚCIELNY
Robert GULACZYK
Jakub SASAK

NIENASYCENI

IT'S JUST SEX

GARNIZON SZTUKI
teatr pozytywnych emocji.

SCAN ME

Bilety:
mojbilet.com

13 listopada • 8 PM
NEW BRITAIN HIGH SCHOOL
110 Mill St, New Britain

14 listopada • 7 PM
TRIBECA PERFORMING ARTS CENTER
199 Chambers St, Nowy Jork

Pora wziąć rewanż za mundialowe baraże

Piłkarska reprezentacja Polski rozpoczyna zmagania w Dywizji B Ligi Narodów. W piątek 25 września Biało-Czerwoni zagrają w Warszawie z Bośnią i Hercegowiną, a trzy dni później zmierzą się ze Szwecją. Będzie to rewanż za tegoroczne – przegrane dla Polski – baraże o udział w mundialu w USA, Kanadzie i Meksyku.

PAP/LESZEK SZYMAŃSKI

„Nie było nas na mundialu. Musimy poważnie potraktować Ligę Narodów. To również ścieżka prowadząca do mistrzostw Europy” – powiedział selekcjoner Jan Urban

Rozpoczynająca się właśnie przerwa reprezentacyjna jest wyjątkowo długa. Polska zagra w najbliższych tygodniach aż cztery mecze w Lidze Narodów. Pozostałe dwa spotkania zostaną rozegrane w przerwie listopadowej.

Stawka jest niemała – zwycięzca Grupy 4 Dywizji B (w której grają Polacy) awansuje do Dywizji A. Ale przede wszystkim – najlepsi zwycięzcy grup Ligi Narodów otrzymają niejako dodatkową szansę na awans do Mistrzostw Europy 2028. Jest więc o co walczyć!

Zaczynamy teoretycznie najłatwiejszym meczem – starcie z Bośnią i Hercegowiną na własnym terenie (w Warszawie) po prostu musimy wygrać,

jeśli chcemy na poważnie bić się o zwycięstwo w grupie. Potem czeka nas jednak od razu mecz w teorii najtrudniejszy – wyjazd do Sztokhol-

NAJBLIŻSZE MECZE REPREZENTACJI

Polska – Bośnia i Hercegowina (25 września)

Szwecja – Polska (28 września)

Polska – Rumunia (2 października)

Bośnia i Hercegowina – Polska (5 października)

wszystkie mecze rozpoczną się o godz. 14:45 czasu nowojorskiego

mu na spotkanie ze Szwecją. To właśnie Szwedzi sprawili, że Polacy nie wzięli udziału w tegorocznym mundialu, który odbywał się m.in. w USA. 31 marca tego roku (na tym samym stadionie, na którym zagramy 28 września) w finale baraży Szwecja pokonała Polskę 3:2.

Liczymy więc, że Biało-Czerwoni wezmą rewanż na rywalach i wrócą ze Szwecji z trzema punktami. Do boju, Polsko!

Kacper Rogaciński

KADRA NA LIGĘ NARODÓW

Bramkarze: Marcin Bułka (Neom SC), Bartłomiej Dragowski (Widzew Łódź), Mateusz Kuchalski (Wieczysta Kraków);

Obrońcy: Jan Bednarek (FC Porto), Matty Cash (Aston Villa), Tomasz Kędziora (Dynamo Kijów), Jakub Kiwior (FC Porto), Wojciech Mońka (Lech Poznań), Kacper Potulski (FSV Mainz 05), Tymoteusz Puchacz (Sabah Baku), Przemysław Wiśniewski (Widzew Łódź), Norbert Wojtuszek (Jagiellonia Białystok);

Pomocnicy: Przemysław Frankowski (Stade Rennes), Jakub Kamiński (Benfica Lizbona), Wiktor Nowak (Slavia Praga), Marcel Reguła (Zagłębie Lubin), Filip Różga (Sturm Graz), Michał Skóraś (RC Lens), Bartosz Slisz (Broendby Kopenhaga), Sebastian Szymański (Stade Rennes), Kacper Urbański (Górniki Zabrze), Nicola Zalewski (Atalanta Bergamo), Piotr Zieliński (Inter Mediolan);

Napastnicy: Robert Lewandowski (Chicago Fire), Karol Świdorski (Widzew Łódź), Mateusz Żukowski (FC Magdeburg).

Magia Lewandowskiego nie działa?

11 meczów, 6 bramek i 2 asysty – tak wygląda dotychczasowy bilans Roberta Lewandowskiego w Chicago Fire w MLS. Na pierwszy rzut oka – bilans znakomity. Problem w tym, że te liczby nie przekładają się na formę drużyny, która punktuje ostatnio bardzo słabo.

3 zwycięstwa, 4 remisy i 4 porażki zanotowało Chicago Fire z Robertem Lewandowskim w składzie. To wynik więcej niż słaby. Transfer najlepszego piłkarza w historii Polski do ekipy z Chicago miał tchnąć w „Strażaków” nową energię. Celem samego Roberta od początku było zresztą zdobycie mistrzostwa ligi.

Ale cele to jedno, a rzeczywistość – zupełnie co innego. „Lewy” notuje liczby, więc w teorii robi to, co do snajpera należy. Ale jego wpływ na drużynę absolutnie nie jest taki, jakiego się spodziewano. Przyjście Roberta do Chicago nie sprawiło, że cały zespół zaczął grać lepiej.

Kibice ekipy z Wietrznego Miasta coraz częściej zwracają uwagę na wyraźne oznaki frustracji

Lewandowski w barwach Chicago Fire wydaje się być coraz bardziej sfrustrowany

ze strony Lewandowskiego, który wydaje się być rozczłuszczony tym, że jego koledzy z drużyny nie potrafią obsłużyć go dokładnymi podaniami, albo nie rozumieją jego boiskowych zamysłów. I zgoda – Polak z pewnością przerasta umiejętnościami cały zespół. Ale trudno nie odnieść wrażenia, że reakcje RL9 są mocno przesadzone. Fani Fire chcieliby raczej, by Lewandowski motywował kolegów, a nie wytykał im nieudane zagrania. Chicago Fire nie wygrało ligowego meczu od sześciu kolejek. Można, a nawet trzeba mówić już o kryzysie. Jeśli „Lewy” i spółka nie zaczną grać lepiej, mogą mieć trudności z... awansem do fazy play-off. A to byłaby już absolutna katastrofa.

Kacper Rogaciński

KABARET MŁODYCH PANÓW

20
LAT

Z ŻARTAMI NIE MA ŻARTÓW

25 września

New Britain HS, CT

26 września

Felician University, Lodi, NJ

Bilety: mojbilet.com

SCAN ME